

β) Επιβλέπει τις εξετάσεις που προβλέπονται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ για την εγγραφή υποψηφίων.

γ) Επιβλέπει την ορθή και σύμφωνη με τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ κατανομή των υποψηφίων σε όλες τις ειδικεύσεις του Προγράμματος.

4. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 3 του νόμου 3685/2008, ιδίως δε,

α) Έχει την ευθύνη της διοικητικής, οργανωτικής και λειτουργικής διεύθυνσης του ΠΜΣ.

β) Ειστρέπει στη ΣΕ και στη ΓΣΕΣ κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία και στην ποιοτική βελτίωση του ΠΜΣ.

γ) Προεδρεύει και μετέχει με πλήρη δικαιώματα στη ΣΕ.

Άρθρο 4

Διοικητική υποστήριξη

Η διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ ανατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

Άρθρο 5

Μεταπτυχιακές Σπουδές πρώτου επιπέδου

Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους, με απόφαση της ΓΣΕΣ, δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων μεταπτυχιακών σπουδαστών που διατίθενται σε κάθε ειδίκευση για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος αυτών και καλούνται οι υποψήφιοι να υποβάλουν τις αιτήσεις τους για υποψηφιότητα στην ειδίκευση της προτιμήσεώς τους. Τελευταία προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι η 15η Οκτωβρίου.

2. Με την αίτησή του ο υποψήφιος δηλώνει την ειδίκευση που επιθυμεί να ακολουθήσει και υποβάλλει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αντέγραφο πτυχίου. Σε περίπτωση πτυχιούχου από ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού, υποβάλλεται και η νόμιμη αναγνώριση του πτυχίου.

β) Πίνακα αναλυτικής βαθμολογίας όλων των προπτυχιακών μαθημάτων.

γ) Πιστοποιητικό γνώσης τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας (επίπεδο B2 και άνω), σύμφωνα με τα ισχύοντα στη δημόσια διοίκηση. Σε περίπτωση γνώσης και δεύτερης ξένης γλώσσας υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Η πιστοποίηση αντιστοιχεί με τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που γίνονται αποδεκτά από το ΑΣΕΠ. Για τη γνώση σλαβικών γλωσσών υποβάλλεται πιστοποιητικό από το ΙΜΧΑ ή τίτλος σπουδών αναγνωρισμένου ιδρύματος. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ΑΕΙ, όπως παραπάνω. Σε περίπτωση που είναι πτυχιούχοι ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος, το πτυχίο αυτό επέχει θέση και πιστοποιητικού επάρκειας της ελληνικής γλώσσας.

δ) Αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδίκευσης.

ε) Βιογραφικό σημείωμα.

στ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

3. Για τους πτυχιούχους μη Θεολογικών Σχολών, καθώς και για τους πτυχιούχους άλλων αναγνωρισμένων Τμημάτων και Σχολών ΑΕΙ του εσωτερικού ή του εξωτερικού, σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 της ισχύουσας Υπουργικής Απόφασης, διενεργούνται εξετάσεις σε μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, σχετικά με την ειδίκευση επιλογής, που καθορίζονται από τη ΓΣΕΣ. Η ύλη των εξετάσεων και η προκήρυξη των σχετικών θέσεων ανακοινώνονται στο τέλος Ιουνίου κάθε έτους. Η ημερομηνία των εξετάσεων ορίζεται το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις διενεργούνται με ευδύνη της ΣΕ.

Άρθρο 6

Διαδικασία επιλογής

1. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων περατούται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου.

2. Η επιλογή γίνεται με βάση την αίτηση του υποψηφίου και το σύνολο των μορίων που προκύπτουν από τη συνεκτίμηση των κριτηρίων, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 4, παρ. 1 εδαφ. α και β, του Ν. 3685/2008, ως εξής.

α) Γενικός βαθμός του πτυχίου, που δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερος του «λίαν καλώς» (40%)

β) Μέσος όρος των βαθμών στα προπτυχιακά μαθήματα, υποχρεωτικά και επιλεγόμενα, τα οποία σχετίζονται με την ειδίκευση επιλογής (30%). Για τους πτυχιούχους των μη Θεολογικών Τμημάτων εξάγεται ο μέσος όρος των βαθμών από τα εξεταζόμενα ανά ειδίκευση σχετικά μαθήματα.

γ) Προφορική συνέντευξη (10%)

δ) Τυχόν κατοχή δεύτερου πτυχίου ή άλλου μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου (10%)

ε) Τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, επαγγελματική εμπειρία συναφής προς το πεδίο ειδίκευσης, καθώς επίσης και συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών (5%)

στ) Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας (5%).

3. Τα σχετικά προπτυχιακά μαθήματα για κάθε ειδίκευση είναι:

α) *Αγίας Γραφής*

- i) Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη.
- ii) Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης.
- iii) Θεολογία της Παλαιάς Διαθήκης.
- iv) Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη.
- v) Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης.
- vi) Θεολογία της Καινής Διαθήκης.
- vii) Γλώσσα και Ερμηνευτική της Καινής Διαθήκης.
- viii) Αρχαία Ελληνικά.

β) *Πατερικής Γραμματείας και Αγιολογίας*

- i) Εισαγωγή στη Χριστιανική Γραμματεία.
- ii) Εκκλησιαστική Γραμματολογία.
- iii) Ερμηνεία Πατέρων.
- iv) Αγιολογία.
- v) Αρχαία Ελληνικά.

vi) Εισαγωγή στην επιστημονική μεθοδολογία

γ) Θρησκειολογίας

i) Εισαγωγή στη Θρησκειολογία.

ii) Ιστορία και διδασκαλία ξένων θρησκευμάτων.

iii) Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη.

iv) Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη.

v) Εισαγωγή στην Πατρολογία

δ) Εκκλησιαστικής Ιστορίας

i) Εισαγωγή στην Εκκλησιαστική Ιστορία

ii) Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των άλλων πρεσβυγενών Πατριαρχείων

iii) Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Κύπρου.

iv) Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση των σλαβικών και λοιπών ορθοδόξων εκκλησιών

ε) Δογματικής και Συμβολικής Θεολογίας

i) Δογματική της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας.

ii) Ερμηνεία δογματικών και συμβολικών κειμένων

iii) Συμβολική, Διορθόδοξες και διαχριστιανικές Σχέσεις.

iv) Ιστορία Δογμάτων

v) Σύγχρονες χριστιανικές αιφέσεις.

σ) Ελληνισμός και Ορθοδοξίας

i) Ιστορία του Νέου Ελληνισμού

ii) Ιστορία του Βυζαντινού Πολιτισμού

iii) Ιστορία της Αρχαίας και Βυζαντινής Φιλοσοφίας.

Ω) Λειτουργικής

i) Εισαγωγή στη θεία λατρεία.

ii) Λειτουργική – Πτηγές της θείας Λατρείας, Τελετουργική

iii) Λειτουργική, Ιστορία και θεολογία της θείας λατρείας,

iv) Λειτουργική, Βυζαντινός λειτουργικός τύπος,

v) Ομιλητική, Ιστορία του Κηρύγματος

vi) Ομιλητική – Αισθητική της Λατρείας

η) Βυζαντινής και Χριστιανικής Αρχαιολογίας και Τέχνης

i) Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη 1-3.

θ) Βυζαντινής Μουσικολογίας – Υμνολογίας

i) Εκκλησιαστική Μουσική – Θέματα Λειτουργικής Μουσικής

ii) Βυζαντινή Μουσικολογία και Ψαλτική Τέχνη.

- iii) Υμνολογία.
- i) *Κανονικού Δικαίου*
 - i) Κανονικό Δίκαιο
 - ii) Πηγές του Κανονικού Δικαίου
 - iii) Κανονικό Δίκαιο. Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας
- ia) *Ποιμαντικής και Ποιμαντικής Ψυχολογίας*
 - i) Ποιμαντική
 - ii) Εισαγωγή στην Ψυχολογία
 - iii) Ποιμαντική Ψυχολογία
- ib) *Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής*
 - i) Γενική Παιδαγωγική
 - ii) Ειδική Διδακτική
 - iii) Εισαγωγή στην Ψυχολογία
- ic) *Χριστιανικής Ηθικής και Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού*
 - i) Χριστιανική Ηθική
 - ii) Γενική Κοινωνιολογία
 - iii) Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού

4. α) Η εξέταση και η προφορική συνέντευξη και αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται από τέσσερις επιτροπές (για τις ειδικεύσεις αρ. α-, γ, δ-στ, ζ-θ και ι-γ), που ορίζονται από τη ΓΣΕΣ και συγκροτούνται από όλα τα μέλη ΔΕΠ που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο και με επίβλεψη της ΣΕ. Η βαθμολόγηση των υποψηφίων γίνεται με κλίμακα 1-10. Ελάχιστος βαθμός επιτυχίας είναι το 6. Ο σχετικός πίνακας αξιολόγησης πρέπει να περιέρχεται για επικύρωση στη ΓΣΕΣ ώς τις 25 Οκτωβρίου κάθε έτους.

β) Η αναγωγή σε μονάδες των κριτηρίων α), β), γ), δ), ε) και στ) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου γίνεται με μέριμνα των επιτροπών επιλογής, με τη διοικητική υποστήριξη της Γραμματείας του Τμήματος.

γ) Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό του πτυχίο, ενώ σε περίπτωση ισοβαθμίας των πτυχίων διενεργείται κλήρωση.

δ) Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, μπορούν να γίνουν δεκτοί, κατόπιν αποφάσεως της ΓΣΕΣ, υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών

Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) και αλλοδαποί υπότροφοι του Ελληνικού Κράτους ή εκκλησιαστικών οργανισμών.

Λαθρό 7 Κατανομή θέσεων

1. Κάθε έτος εισάγονται στο ΠΜΣ εξήντα τέσσερις (64) σπουδαστές, οι οποίοι καταλαμβάνουν τις θέσεις που έχουν διατεθεί στις δεκατρεις (13) ειδικεύσεις του άρθρου 2 του ΠΜΣ με απόφαση της ΓΣΕΣ, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος εσωτερικού κανονισμού του ΠΜΣ.

2. Αν δεν καλυφθούν οι θέσεις κάποιων ειδικεύσεων, αυτές μπορούν να δοθούν σε άλλες ειδικεύσεις με πρόταση της ΣΕ και απόφαση της ΓΣΕΣ, μέχρι συμπληρώσεως του αριθμού 8 για κάθε ειδικευση. Σε περίπτωση ισοβαθμίας των υποψηφίων, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ. 4γ του άρθρου 6 του παρόντος εσωτερικού κανονισμού του ΠΜΣ.

3. Ο αριθμός των εισακτέων πτυχιούχων από μη Θεολογικά Τμήματα ή Σχολάς δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των οκτώ (8) στο σύνολο και να υπερβαίνει τους δύο (2) ανά ειδικευση.

Αρθρο 8 Εγγραφή – ορισμός επιβλέποντος Καθηγητή

Με την εγγραφή των υποψηφίων, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ, ύστερα από πρόταση της ΣΕ, για κάθε σπουδαστή ένας επιβλέπων καθηγητής από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν μεταπτυχιακό έργο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 3685/2008, ο οποίος είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση, παρακολούθηση και έλεγχο της πορείας των σπουδών του. Αντικατάσταση του επιβλέποντος καθηγητή δεν είναι δυνατή, παρά μόνο για αναπότρεπτο λόγο, που κρίνεται από τη ΓΣΕΣ.

Άρθρο 9 Μαθήματα

1. Τα μαθήματα, που πρέπει να παρακολουθήσει κατά εξάμηνο κάθε σπουδαστής ανάλογα με την ειδικευση της επιλογής του,

καθορίζονται από τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6 της ισχύουσας Υπουργικής Απόφασης στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας των μαθημάτων του ΠΜΣ είναι τρεις (3) και αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες. Κάθε μάθημα των τριών εξαμήνων σπουδών αντιστοιχεί σε 10 πιστωτικές μονάδες (ECTS), συνολικά 90 πιστωτικές μονάδες.

2. Με απόφαση της ΓΣΕΣ ανατίθενται τον Ιούνιο του προηγουμένου έτους σε κάθε μέλος ΔΕΠ που αναλαμβάνει μεταπτυχιακό έργο, τα μαθήματα και τα ειδικά θέματα που θα διδάξει στα τρία εξάμηνα του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, με βάση τον κατάλογο μαθημάτων του ΠΜΣ. Οι τίτλοι των μαθημάτων ανικοινώνονται από τη Γραμματεία και δημοσιεύονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος κάθε έτος.

3. Με πρόταση της ΓΣΕΣ και έγκριση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης μπορεί να γίνει τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων.

4. Κάθε φοιτητής του ΠΜΣ, εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 6, παρ. 1 και 2, της ισχύουσας Υπουργικής Απόφασης, δηλώνει στην αρχή κάθε εξαμήνου τα ειδικά μαθήματα, που επιλέγει. Η επιλογή των μαθημάτων αυτών γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή, ο οποίος για το λόγο αυτό προσυπογράφει τη σχετική δήλωση του φοιτητή που κατατίθεται στη γραμματεία του ΠΜΣ. Η παρακολούθηση των μαθημάτων, καθώς και των ειδικών σεμιναρίων και ημερίδων ή άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων που ορίζει το παρόν ΠΜΣ είναι υποχρεωτική.

5. Αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες παρέχεται σε μεταπτυχιακό φοιτητή, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση της ΓΣΕΣ.

Άρθρο 10 Βαθμολογία – Βαθμός του ΜΔΕ

1. Η βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται από τους διδάσκοντες αυτά σε κλίμακα βαθμολογίας από 1 έως 10. Προβιβάσιμος βαθμός είναι τουλάχιστον το 6.

2. Η κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή με την παραπάνω βαθμολογική κλίμακα. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

3. Ο βαθμός του ΜΔΕ εξάγεται από το άθροισμα του μέσου όρου της βαθμολογίας των μαθημάτων και το μέσο όρο βαθμολογίας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, από τα τρία μέλη της εξεταστικής επιτροπής, δια τέσσερα (4). Ο μέσος όρος της βαθμολογίας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας από τα τρία μέλη της εξεταστικής επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 6. Άλλως, η επιστημονική εργασία θεωρείται απορριφθείσα.

4. Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτούνται 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS) από τη μεταπτυχιακή εργασία και τουλάχιστον 90 πιστωτικές μονάδες από τα μαθήματα των τριών εξαμήνων σπουδών, συνολικά τουλάχιστον 120 πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 11

Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία

1. Η διαδικασία σύνταξης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας αρχίζει με την ανάθεση του θέματος από τον επιβλέποντα καθηγητή μετά την έναρξη του τρίτου εξαμήνου σπουδών και την ανακοίνωσή του στη ΓΣΕΣ. Μετά την ανακοίνωση του θέματος στη ΓΣΕΣ το θέμα αυτό εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών, που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνεται απαραιτήτως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου, ο επιβλέπων καθηγητής, η ημερομηνία της ανακοινώσεως του θέματος στη ΓΣΕΣ και η ημερομηνία λήξεως της διαδικασίας, επιτυχώς ή ανεπιτυχώς. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία δεν μπορεί να κατατεθεί προς κρίση πριν ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις του σπουδαστή στα εννέα (9) μαθήματα.

2. Η διαδικασία κρίσεως και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ολοκληρωθεί με τη συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών. Είναι δυνατό, με απόφαση της ΓΣΕΣ να παρατείνεται κατά ένα έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή και ο χρόνος φοίτησης. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή άπρακτη, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο και η περάτωση των μεταπτυχιακών σπουδών πρώτου επιπέδου θεωρείται ότι έληξε ανεπιτυχώς. Καμία βεβαίωση για συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών δεν χορηγείται πλην του ΜΔΕ. Μόνο κατά τη διάρκεια των δύο ετών μπορεί να δοθεί βεβαίωση ότι ο σπουδαστής είναι εγγεγραμμένος, και μέχρι τη λήξη της διαδικασίας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να δοθεί βεβαίωση ότι ο σπουδαστής βρίσκεται στο στάδιο συντάξεως της μελέτης επί του συγκεκριμένου θέματος.

3. Δεν είναι δυνατή αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, παρά μόνο με απόφαση της ΓΣΕΣ, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής εργασίας σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

4. Οταν περατωθεί η σύνταξη της εργασίας, αυτή υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος με σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή, ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση, σε 5 αντίτυπα.

5. Στην πρώτη μετά την υποβολή της μελέτης ΓΣΕΣ ορίζεται από αυτήν τριμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχει ο επιβλέπων καθηγητής και άλλα δύο μέλη ΔΕΠ, από εκείνα που έχουν δικαίωμα να μετέχουν στις εξεταστικές επιτροπές σύμφωνα με το νόμο. Ο ορισμός των άλλων δύο μελών γίνεται μετά από πρόταση του επιβλέποντος καθηγητή.

6. Μετά τον ορισμό της επιτροπής ο Πρόεδρος του Τμήματος αποστέλλει την εργασία στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, η

οποία πρέπει σε 60 ημέρες από την αποστολή να αποφανθεί περί της αποδοχής η μή και βαθμολογήσεώς της, με κλίμακα βαθμολογίας 0-10, αποστέλλοντας στη Γραμματεία το Πρακτικό της εξετάσεως του υποψηφίου. Αν ένα μέλος της εξεταστικής επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση της προθεσμίας, δύναται να χορηγηθεί από τον Πρόεδρο παράταση μέχρι 30 ημερών.

7. Για να εγκριθεί μία μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις.

α) Τό περιεχόμενό της να εμπίπτει στο αντικείμενο της ειδίκευσης, στο οποίο έγινε δεκτός ο φοιτητής.

β) Η πραγμάτευση, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με νέο τρόπο προσεγγίσεως των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του φοιτητή.

γ) Η εργασία να έχει έκταση τουλάχιστον τεσσάρων τυπογραφικών φύλλων.

δ) Επισημαίνεται ότι καταθέτοντας τη μεταπτυχιακή εργασία, ο φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποιήσε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Ως λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου –δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της ΓΣΕΣ για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή- η ΓΣΕΣ μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του υποψηφίου.

8. Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του υποψηφίου η τριμελής εξεταστική επιτροπή καλεί αυτόν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια εξέταση απευθύνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία, στην οποία και προεδρεύει.

Άρθρο 12 Αναγόρευση

1. Η αναγόρευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε διπλωματούχους γίνεται με ανακοίνωση ενώπιον της ΓΣΕΣ, στην οποία δύνανται να παρίστανται οι ενδιαφερόμενοι. Η διαδικασία αυτή μπορεί να είναι δημόσια.
2. Πρίν την επίσημη αναγόρευση ο διπλωματόχος μπορεί να λαμβάνει πιστοποιητικό του τίτλου του για διοικητική χρήση.

Άρθρο 13 Μεταπτυχιακές σπουδές δευτέρου επιπέδου

1. Για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ) απαιτείται μελέτη και επιστημονική έρευνα ειδικού προτότυπου θέματος (διδακτορικής διατριβής) υπό την επίβλεψη τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, με την οποία συνεργάζεται ο υποψήφιος τουλάχιστον ανά τρίμηνο. Η εκπόνηση διαρκεί τουλάχιστον τρία έτη από την ημερομηνία ορισμού της συμβουλευτικής επιτροπής και δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από έξι, λαμβανομένης ως χρονικής αφετηρίας της ημερομηνίας ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Μετά τη συμπλήρωση του μέγιστου χρόνου των έξι ετών, ο υποψήφιος που δεν έχει υποβάλει τη διδακτορική του διατριβή, διαγράφεται από τον κατάλογο των υποψηφίων διδακτόρων.
2. Για την ένταξη στη διαδικασία απόκτησης ΔΔ απαιτείται ΜΔΕ ή άλλος αναγνωρισμένος ισότιμος μεταπτυχιακός τίτλος (Master).
3. Για την έναρξη της διαδικασίας απόκτησης ΔΔ απαιτείται η υποβολή στη Γραμματεία του Τμήματος:
 - α) σχετικής αίτησης, που συνοδεύεται από τους τίτλους σπουδών,
 - β) αναλυτικού σχεδιασμού της περιοχής του θέματος της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, εγκεκριμένου από τον

επιβλέποντα καθηγητή, που ανήκει στις βαθμίδες καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή και επίκουρου καθηγητή του Τμήματος,

- γ) βιογραφικού σημειώματος,
- δ) πιστοποιητικού γνώσης μιας ξένης γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον B2 και
- ε) κατάθεσης αντιτύπου της μεταπτυχιακής εργασίας, εάν ο μεταπτυχιακός τίτλος δεν έχει ληφθεί από το Τμήμα.

4. Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής δύνανται να εγγραφούν πτυχιούχοι Τμημάτων των Θεολογικών Σχολών της χώρας μας και των αντίστοιχων Τμημάτων και Σχολών του εξωτερικού, κάτοχοι ΜΔΕ από ΠΜΣ άλλου Τμήματος της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής, καθώς και κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος άλλου Τμήματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, των οποίων το θέμα είναι συναφές με την ειδίκευση που πρόκειται να επιλεχθεί από το ΠΜΣ του Τμήματος. Η συνάφεια του θέματος με την ειδίκευση του ΠΜΣ του Τμήματος κρίνεται από τη ΓΣΕΣ μετά από κατάθεση των σχετικών εργασιών. Δύνανται επίσης να εγγραφούν και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων και Σχολών της χώρας μας ή ομοταγόνων ιδρυμάτων του εξωτερικού, με την υποχρέωση να εξετασθούν σε μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, που καθορίζονται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος.

5. Με την αίτηση εγγραφής, ο υποψήφιος δηλώνει αν υπήρξε κατά το παρελθόν υποψήφιος διδάκτορας σε άλλο Τμήμα και με ποιό θέμα.

Άρθρο 14

Διδακτορική διατριβή

1. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη ΓΣΕΣ τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος ΔΕΠ και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή, και από δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου ή ερευνητές αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρυματος, ή αποχωρήσαντες λόγω συνταξιοδότησης καθηγητές, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού

αντικειμένου, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Ν. 3685/2008. Τον επιβλέποντα καθηγητή δηλώνει ο υποψήφιος με την αίτησή του. Τα άλλα δύο μέλη προτείνει ο επιβλέπων καθηγητής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση επιβλέποντος καθηγητή ή μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής με ειδικά αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης. Ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης δεν μπορεί να συνιστά λόγο αντικατάστασης. Κάθε μέλος ΔΕΠ των προαναφερομένων βαθμίδων μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες, κατά τα οριζόμενα στον ανωτέρω νόμο (άρθρο 9, παρ. 2).

2. Η συμβουλευτική επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο, καθορίζει το θέμα της διατριβής μέσα σε διάστημα 60 ημερών από τον ορισμό της, το οποίο και καταθέτει με δήλωσή της στη ΓΣΕΣ του Τμήματος. Η ΓΣΕΣ εξετάζει το προτεινόμενο θέμα και αποφαίνεται αν εμπίπτει στο περιεχόμενο του απονεμομένου από το Τμήμα ΔΔ, σύμφωνα με τον κατά το νόμο προσανατολισμό της. Μετά την έγκριση του θέματος από τη ΓΣΕΣ αυτό εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο θεμάτων διδακτορικών διατριβών, που τηρείται στη Γραμματεία του Τμήματος. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραιτήτως το όνομα του υποψηφίου, η ορισθείσα τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η ημερομηνία εγκρίσεως της αιτήσεως και ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής από τη ΓΣΕΣ και η ημερομηνία συμπληρώσεως του ελάχιστου χρόνου για την υποβολή της διδακτορικής διατριβής, καθώς και της λήξεως του μέγιστου χρόνου (6 έτη από τον ορισμό της συμβουλευτικής επιτροπής) που επιτρέπεται γι' αυτήν, μετά την οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία, επιτυχώς ή ανεπιτυχώς. Κατά περίπτωση, μπορεί να δίνεται παράταση για ένα (1) ημερολογιακό έτος, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση της συμβουλευτικής επιτροπής.

3. Σε όλο το στάδιο έρευνας ο υποψήφιος εργάζεται υπό την παρακολούθηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Ο επιβλέπων καθηγητής έχει την ευθύνη για το συντονισμό της παρακολούθησης και καθοδήγησης του υποψηφίου. Στο τέλος κάθε

έτους κατατίθεται στη ΓΣΕΣ έκθεση της συμβουλευτικής επιτροπής και του υποψήφιου, που περιγράφει την πρόοδό του. Με την ετήσια έκθεση η συμβουλευτική επιτροπή μπορεί να προτείνει την τροποποίηση του τίτλου του θέματος, ανάλογα με το υλικό που έχει συγκεντρώσει ο υποψήφιος ή την αλλαγή του θέματος της διδακτορικής διατριβής, η οποία πρέπει να λάβει την έγκριση της ΓΣΕΣ, εάν διαπιστωθούν αντικειμενικές αδυναμίες ολοκληρώσεως της έρευνας. Μπορεί ακόμη να προτείνει στη ΓΣΕΣ τη διαγραφή του θέματος από τον κατάλογο των διδακτορικών διατριβών, αν διαπιστώσει αμέλεια, αδιαφορία η αδυναμία από τον υποψήφιο.

4. Μόλις ο υποψήφιος θεωρήσει ότι έχει περατώσει το ερευνητικό του έργο και τη συγγραφή της διατριβής του, το παρουσιάζει στη συμβουλευτική επιτροπή, η οποία εντός δύο μηνών αποφασίζει αν αυτό είναι επαρκές ή χρειάζεται συμπλήρωση.

5. Μετά τη συγγραφή της διατριβής, ο υποψήφιος την υποβάλλει με αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος, σε 11 αντίτυπα, με σύμφωνη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής περί της εκάρκειάς της. Ο Πρόεδρος του Τμήματος διαβιβάζει το συντομότερο δυνατό τη διατριβή στη συμβουλευτική επιτροπή, η οποία εντός 60 ημερών υποβάλλει σχετική εισηγητική έκθεση, η οποία διανέμεται σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Με την εισηγητική έκθεση, ύστερα από ανάλυση και αξιολόγηση του περιεχομένου της διατριβής, πρέπει να προτείνεται η συνέχιση ή όχι της διαδικασίας με την παραπομπή προς τελική κρίση στην επταμελή εξεταστική επιτροπή.

Άρθρο 15 Εξεταστική Επιτροπή

1. Μέσα σε είκοσι ημέρες από την υποβολή της εισηγήσεως ή μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των 60 ημερών άπρακτης, η ΓΣΕΣ αποφασίζει τη συγκρότηση επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Σύμφωνα με την παρ. 4α του άρθρου 9 του Ν. 3685/08, στην επταμελή εξεταστική επιτροπή πρέπει να συμμετέχουν 4 (τέσσερα) τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ, εκ των οποίων δύο (2) τουλάχιστον πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών

ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ηλικίας καθηγητές ΑΕΙ ή ερευνητές ανεγγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτήν στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του.

2. Μετά τη συγκρότηση της επιταμελούς εξεταστικής επιτροπής αποστέλλονται τα υποβληθέντα αντίτυπα της διατριβής και η εισηγητική έκθεση στα υπόλοιπα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

3. Η Εξεταστική Επιτροπή ορίζει την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της δημόσιας υποτήριξης της διατριβής από τον υποψήφιο διδάκτορα, το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τον ορισμό της, και συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής προεδρεύει ο επιβλέπων καθηγητής. Ο υποψήφιος υποστηρίζει τη διατριβή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής επί ημίωρο περίπου, αναπτύσσοντας το περιεχόμενό της με έμφαση στα σημεία πρωτοτυπίας και απαντώντας στις παρατηρήσεις και ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής και των παρόντων. Μετά το πέρας της δημόσιας εξέτασης, η εξεταστική επιτροπή συσκέπτεται κατ' ίδιαν, κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην επιστήμη, καθώς και την απόδοση του υποψηφίου κατά την υποστήριξη της διατριβής, και αποφασίζει την τελική έγκριση ή μη της διατριβής και τη βαθμολόγηση του υποψηφίου, και υποβάλλει σχετικό πρακτικό στη Γραμματεία του Τμήματος. Η δλη διαδικασία δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δύο (2) ώρες.

Άρθρο 16

Έγκριση της Διδακτορικής Διατριβής – Αναγόρευση

1. Για να εγκριθεί μία διδακτορική διατριβή απαιτούνται οι εξής προϋποθέσεις:

a) Η πραγμάτευση να προσφέρει οπωσδήποτε νέα στοιχεία, να γίνεται με επιστημονικό τρόπο προσεγγίσεως των πηγών και της βιβλιογραφίας, στον οποίο να απεικονίζεται η ερευνητική δυνατότητα και η πρωτότυπη συμβολή του υποψηφίου στην έρευνα.

β) Να υπάρχει πλήρης ενημέρωση επί των πηγών και της βιβλιογραφίας, ειδικά ως προς το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής. Εδώ συνεκτιμάται η υπομνηματισμένη δημοσίευση ανέκδοτων πηγών, όπου αυτό απαιτείται.

2. Αν ο υποψήφιος συγκεντρώσει πέντε (5) θετικές ψήφους, απονέμεται σ' αυτόν με ψηφοφορία ένας από τους βαθμούς: 'Αριστα με διάκριση (σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με ομόφωνη απόφαση της Εξεταστικής Επιτροπής), 'Αριστα, Λίγα Καλώς, Καλώς, με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρχει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής. Ο Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής, μετά την περάτωση της προφορικής δοκιμασίας, ανακοινώνει δημόσια το αποτέλεσμα της κρίσης στον υποψήφιο. Η έγκριση βεβαιώνεται με πρακτικό το οποίο περιλαμβάνει εισήγηση από τον επιβλέποντα και αιτιολόγηση της ψήφου των μελών της επαμελούς επιτροπής, τα οποία την υπογράφουν και τη διαβιβάζουν στη ΓΣΕΣ.

3. Η ΓΣΕΣ αναγορεύει το νέο διδάκτορα με την ανάγνωση του πρακτικού και την καθομολόγησή του σε δημόσια συνεδρίαση του Τμήματος, στην οποία παρίσταται ο Πρύτανης ή ένας εκ των Αντιπρυτάνεων του ΑΠΘ.

Άρθρο 17 Διαγραφή

1. Αν παρέλθει ο μέγιστος χρόνος προθεσμίας εκπονήσεως της διδακτορικής διατριβής χωρίς να έχει κατατεθεί η διατριβή στη Γραμματεία με τη σύμφωνη γνώμη της τριμελούς επιτροπής, ή αν απορρίφθηκε οριστικά, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο των θεμάτων διδακτορικών διατριβών και ο υποψήφιος θεωρείται ότι περάτωσε τον Β' κύκλο σπουδών ανεπιτυχώς. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 14, δεν επιτρέπεται καμία παράταση της προβλεπόμενης από την παρ. 1 του άρθρου 13 προθεσμίας.

2. Μέλη όλων των επιτροπών (συμβουλευτικών ή εξεταστικών) δεν αντικαθίστανται παρά μόνο για αναπότρεπτο λόγο, που κρίνεται

από τη ΓΣΕΣ. Σε περίπτωση αποχωρήσεως από την υπηρεσία τους, τα μέλη μπορούν να παραμείνουν στις συμβουλευτικές επιτροπές με δήλωσή τους. Άλλως αντικαθίστανται.

Άρθρο 18
Τελική διάταξη

Για μεταβολές, τροποποιήσεις ή ερμηνείες άρθρων του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, καθώς και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμόδια είναι η ΓΣΕΣ του Τμήματος.

3. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Νόμος υπ' αριθμ. 3685
(ΦΕΚ 148, τ. Α2/16-07-2008)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έκδιδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βούλη:

Άρθρο 1
Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2
Οργανα Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια οργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης ή η Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη τους, και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα οργανα αυτά είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος, η οποία απερτίζεται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης ή Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατημηματικού Π.Μ.Σ., τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί Ειδική Διατημηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γενικών Συνελεύσεων ή Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων, τα οποία εκλέγονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε Τμήματος.

γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία

ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

δ) Ο Διευθυντής για κάθε Π.Μ.Σ. προεδρεύει της Σ.Ε., ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ή στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., της Ε.Δ.Ε., για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης και μπορεί να ασκεί τα καθήκοντα του με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις.

Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., προεδρεύει της Ε.Δ.Ε. στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος που προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος, και ο εσωτερικός κανονισμός του Ιδρύματος. Το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. για το αντίστοιχο διάστημα.

Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. ή στην Ε.Δ.Ε. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

ε) Ο Αντιπρύτανης ή ο Αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων κάθε Ιδρύματος έχει την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

Άρθρο 3

Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Τα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν Π.Μ.Σ. εκδίδουν Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο Τ.Ε.Ι., εγκρίνεται από τη Σ.Ε.Σ. και κοινοποιείται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Ιδρύματος, στον οποίο και ενσωματώνεται.

2. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας των Π.Μ.Σ., τον αριθμό και τον τρόπο επιλογής των εισακτέων στα Π.Μ.Σ., τα κριτήρια γλωσσομάθειας, καθώς και τις διαδικασίες αναστολής φοίτησης τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση υποτροφιών, την ανάτατη διάρκεια φοίτησης και τις διαδικασίες παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των μεταπτυχιακών σπουδών, τις ελάχιστες διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και τις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το ν. 3374/2005, τον

3. Σε κάθε Π.Μ.Σ. εκπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικειμένου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται.

Άρθρο 5

Διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ. - Επιβλέποντες

1. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

- αα) Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.
- αβ) Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα.
- αγ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

β) Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 ή σε Καθηγητές Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ. Τ.Ε., οι οποίοι κατέχουν τα εκ του νόμου προβλεπόμενα τυπικά πρόσωντα, εφόσον η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Ιδρύματος.

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφαση της, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος. Ειδικότερες προϋποθέσεις ανάθεσης διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

4. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που απονέμεται Μ.Δ.Ε., ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Σ.Ε. και ο

επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή άλλα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α2, Β2 ή Γ2, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Άρθρο 6

Διάρθρωση -Έγκριση Π.Μ.Σ. της ημεδαπής

1. α) Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο διδακτικό και λοιπό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σ.Ε.Σ. του ίδρυμάτος.

β) Στο Π.Μ.Σ. μπορεί να μετέχουν περισσότερα του ενός Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένα ερευνητικά ίδρυματα της ημεδαπής.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διυδρυματικού Π.Μ.Σ. το πρόγραμμα καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται από τις Σ.Ε.Σ. των οικείων ίδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διυδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Σ.Ε.Σ. των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα δρյανα διοίκησης των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ. Τ.Ε., και στο οποίο καθορίζονται πλήν των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος, θέματα του διδακτικού προσωπικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των μελών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) στην οποία εκπροσωπείται κάθε Τμήμα, η διαδικασία εκλογής διευθυντή ο οποίος είναι μέλος της Ε.Δ.Ε. και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Μέλη της Ε.Δ.Ε. ορίζονται κατά προτίμηση μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. αντίστοιχου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

γ) Κάθε Π.Μ.Σ. καταλήγει στην απονομή Μ.Δ.Ε. και διαρκεί τουλάχιστον ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία μπορεί να αντικαθίσταται με άλλον πρόσφορο επιστημονικό τρόπο

που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

δ) Ο ανώτατος χρόνος απόκτησης Μ.Δ.Ε. ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

ε) Σε περίπτωση λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης, η διάρκειά του πρέπει να είναι τουλάχιστον κατά ένα εξάμηνο μεγαλύτερη από αυτή των Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης.

στ) Για την απονομή Μ.Δ.Ε. απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοίτητη στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Το Σχέδιο Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία που εξετάζονται από τη Σ.Ε.Σ.:

- α) Το αντικείμενο και το σκοπό του προγράμματος.
- β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται.
- γ) Τις κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές.
- δ) Τη χρονική διάρκεια για τη χορήγηση των τίτλων.
- ε) Τα μαθήματα, τη γλώσσα διδασκαλίας, τη διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοίτητών, τις πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το ισχύον ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων.
- στ) Τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοίτητών, τις δυνατότητες και τις ανάγκες του οικείου Τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.
- Ω) Τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και αναλυτικά το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, της λειτουργίας και τις πηγές χρηματοδότησής του.
- η) Την έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μόνο επί των στοιχείων στ', ζ' και η' του προγράμματος ασκεί ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ουσιαστικό έλεγχο.

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και έγκριση της Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

4. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ., τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας, που έχουν καθορισθεί με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την προώθηση θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος ή στρατηγικής σημασίας, την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την ενίσχυση των ανθρωπιστικών σπουδών, την ικανοποίηση κοινωνικών και οικονομικών αναγκών ή άλλων λόγων εθνικών προτεραιοτήτων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται επίσης εκάστοτε η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης κάθε επί μέρους χρηματοδότησης.

Άρθρο 7

Διάρκεια Π.Μ.Σ.

1. Η διάρκεια λειτουργίας ενός Π.Μ.Σ. είναι το πολύ οκτώ (8) έτη και προβλέπεται στην εγκριτική υπουργική απόφαση. Το αργότερο το τελευταίο εξάμηνο του γρόνου λειτουργίας του, με απόφαση της Σ.Ε.Σ. μετά από πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μπορεί να ζητείται παράταση της λειτουργίας του για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται κάθε φορά με την ίδια απόφαση.

2. Για την έκδοση της υπουργικής απόφασης παράτασης του Π.Μ.Σ., πρέπει να έχει προηγηθεί αποφαίτητα αξιολόγηση του προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση για λόγους αντικειμενικούς, η λειτουργία του Π.Μ.Σ. μπορεί να παρατείνεται το πολύ για ένα (1) ακόμη έτος, μετά από ειδική έκθεση του Διευθυντή του προγράμματος, με την οποία γίνεται συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε και αναφέρονται ο βαθμός ικανοποίησης των στόχων που είχαν τεθεί, οι λόγοι που επιβάλλουν την παράτασή του, η βιωσιμότητά του και γενικά στοιχεία που αιτιολογούν την αναγκαιότητα της παράτασης.

Άρθρο 8

Πόροι των Π.Μ.Σ. - Διαχείριση εσόδων

Άρθρο 9

Διδακτορική διατριβή

1. a) Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στο

οποίο ενδιαφέρεται να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή προσδιορίζοντας σε γενικές γραμμές το αντικείμενό της.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος εξετάζει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

β) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχουν κάτοχοι Μ.Δ.Ε.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Μ.Δ.Ε. Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι., Α.ΣΠΑΙΤ.Ε. ή ισδιδιμων σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνο, εφόσον είναι κάτοχοι Μ.Δ.Ε.

2. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελής συμβούλευτική επιτροπή για την επιβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου, στην οποία μετέχουν ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος της βαθμίδος του καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή, ως επιβλέπον, και άλλα δύο (2) μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της άλλοδαπής, απογειωργίσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙΤ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες.

3. α) Η τριμελής συμβούλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της διδακτορικής διατριβής.

β) Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβούλευτικής επιτροπής. Με σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβλέπεται η παράλληλη παρακολούθηση και επιτυχής περάτωση οργανωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλες συναφείς δραστηριότητες.

γ) Για τους υποψήφιους διδάκτορες που γίνονται δεκτοί κατ' εξαίρεση χωρίς να είναι κάτοχοι Μ.Δ.Ε., σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1β' του άρθρου αυτού, το ελάχιστο χρονικό δριο για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τέσσερα (4) πλήρη ημερολογιακά έτη από τον ορισμό της τριμελούς συμβούλευτικής επιτροπής.

Στην περίπτωση αυτή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να περατώσει οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. στα πλαίσια του Π.Μ.Σ. Ο χρόνος παρακολούθησης κύκλου υποχρεωτικών μαθημάτων υπολογίζεται στον ελάχιστο χρόνο για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

δ) Ο υποψήφιος διδάκτορας έχει υποχρέωση, εφόσον του ζητηθεί, να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα, στο οποίο εκπονεί τη διατριβή του, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ιδρύματος.

ε) Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουριά μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωραία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του ιδρύματος.

στ) Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της.

4. α) Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα, μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. επταμελής εξεταστική επιτροπή. στην οποία μετέχουν και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π., εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοτιγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

β) Ο υποψήφιος διδάκτορας αναπτύνστει τη διατριβή του, δημόσια, ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και κατά πόσον αυτή αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψήφιου σε διδάκτορα γίνεται από τη

Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση κινδορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

γ) Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.

5. α) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε. και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως ισχύει και για τους προπτυχιακούς φοιτητές.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε. ή υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

γ) Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 10

Π.Μ.Σ. ελληνικών Α.Ε.Ι. στην αλλοδαπή και κοινά Π.Μ.Σ. μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών Α.Ε.Ι.

1. α) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν να δημιουργούν μόνα τους, ή σε συνεργασία μεταξύ τους, αυτοδύναμα αυτοχρηματοδοτούμενα Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό. Για τα προγράμματα αυτά, το ίδρυμα ή τα συνεργαζόμενα ιδρύματα της ημεδαπής οφείλουν να υποβάλουν μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου θα παρουσιάζονται αναλυτικά ο προϋπολογισμός, οι πηγές χρηματοδότησης, οι διαδικασίες εγκατάστασης, οι ενδεχόμενες συνεργασίες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού, ο τόπος του χορηγούμενου τίτλου, η οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου, η γλώσσα διδασκαλίας και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας υποδοχής.

β) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοτιγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών Π.Μ.Σ. για χορήγηση Μ.Δ.Ε. Για τα κοινά αυτά Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος, η διάρκεια της συνεργασίας, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση των

διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτών της ειδικής διατμηματικής επιτροπής των διδρυματικών προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας ή συγγραφής και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές κάθε συνεργαζόμενης χώρας. Τα ανωτέρω για το Ε.Π.Σ. ισχύουν και στην περιπτώση συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών. Με το Ε.Π.Σ. μπορούν να ορίζονται πλην των άλλων και τα επιστημονικά πεδία των διδακτορικών διατριβών.

γ) Τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνετίθλεψη.

δ) Το Ε.Π.Σ. καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, εγκρίνεται από τις Σ.Ε.Σ. αυτών και υποβάλλεται από τα Ελληνικά Ιδρύματα στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία γίνεται η τελική έγκριση του προγράμματος, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

ε) Στις περιπτώσεις εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα. Οι συνεπιβλέποντες συμμετέχουν στην προβλεπόμενη τριμελή συμβούλευτική επιτροπή. Τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα εκ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, που ορίζεται στο Ε.Π.Σ. Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής γίνεται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της χώρας, το ίδρυμα της οποίας έχει τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη. Στο ίδρυμα αυτό γίνεται και η τελική κρίση της διατριβής του υποψηφίου από την επιταμελή εξεταστική επιτροπή του νόμου αυτού για την ελληνική πλευρά, ή την αντίστοιχη επιτροπή του ιδρύματος της αλλοδαπής, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι συνεπιβλέποντες. Στην επιταμελή εξεταστική επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν εκτός από τους συνεπιβλέποντες της αλλοδαπής και ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται από το συνεργαζόμενο ίδρυμα της αλλοδαπής, εφόσον αυτό προβλέπεται στο Ε.Π.Σ. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγείται ενιαίο διδακτορικό δίπλωμα, στο οποίο γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων η χωριστό διδακτορικό δίπλωμα για τους υποψηφίους κάθε χώρας, στο οποίο διμος γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο Ε.Π.Σ.

στ) Μ.Δ.Ε. και Δ.Δ. που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής θεωρούνται ευτοδικαίως ως ισότιμα με τα χορηγούμενα από τα συνεργαζόμενα ίδρυματα, στα οποία λειτουργούν τα κοινά Π.Μ.Σ.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζεται κάθε σχετικό με το άρθρο αυτό ζήτημα.

Άρθρο 11 Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα

Άρθρο 12 Καταργούμενες διατάξεις - Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Διδακτρά που έχουν καταβλήθει ή καταβάλλονται για Π.Μ.Σ. που συστήθηκαν με βάση το ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α'), και αμοιβές ή αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται για τη λειτουργία των Π.Μ.Σ. σε μέλη Δ.Ε.Π. και στο διοικητικό προσωπικό του οικείου ή άλλων Λ.Ε.Ι., δεν αναζητούνται και εξακολουθούν να εισπράττονται ή να καταβάλλονται νομίμως, εφόσον υπήρχαν σχετικές αποφάσεις της Σ.Ε.Σ. ή της Συγκλήτου του οικείου ή των οικείων Λ.Ε.Ι., προκειμένου περί διαπλανεπιστημιακών Π.Μ.Σ., ή τα διδακτρά και οι αμοιβές ή αποζημιώσεις αυτές περιλαμβάνονται στις σχετικές ιδρυτικές-εγκριτικές υπουργικές αποφάσεις.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3187/2003 (ΦΕΚ 233 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 του ν. 3413/2005 (ΦΕΚ 278 Α'), από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 10,11,12,13,14 παρ. 1 και 17 του ν. 2083/1992, όπως ισχυαν, το άρθρο 23 του ν. 3404/ 2005, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται διαφορετικά από αυτόν. Οι διατάξεις δύος αυτές εξακολουθούν να ισχύουν για τους ήδη εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Π.Μ.Σ. και για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν ήδη γίνει δεκτοί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε κάθε περίπτωση το ανώτερο για μια τριετία από την έναρξη ισχύος του.

3. Τα ήδη υφιστάμενα Π.Μ.Σ. στα Πανεπιστήμια και τα Π.Μ.Σ. σύμπραξης των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. με Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής παίνουν να λειτουργούν, εάν εντός δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχουν προσαρμοσθεί στις διατάξεις του.

4. Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2194/1994 (ΦΕΚ 34 Α') και της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2517/1997 (ΦΕΚ 160 Α'), διάρκειας ενός (1) ή δύο (2) ετών ανάλογα με το πρόγραμμα, είναι ισότιμοι προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους ειδίκευσης των Α.Ε.Ι. Το πρόγραμμα σπουδών της Σχολής υπόκειται σε αξιολόγηση κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3374/2005, εντός διετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Σε αξιολόγηση υπόκειται επίσης κάθε νέο πρόγραμμα σπουδών ή παράταση λειτουργούντος προγράμματος σπουδών εντός διετίας από την έγκρισή του ή από την έγκριση της παράτασής του.

5. Στο τέλος της παραγράφου 22 του άρθρου 28 του ν. 2083/1992 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση αυτή, η θητεία του διευθυντή αυτού λήγει με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος, με την οποία η διεύθυνση της κλινικής ή του εργαστηρίου ανατίθεται σε μέλος Δ.Ε.Π. που έχει διοριστεί στο μεταξύ στη βαθμίδα του καθηγητή των αντιστοιχού γνωστικού αντικειμένου και ανήκει στον οικείο τομέα ή στο οικείο τμήμα.»

Άρθρο 13 Συντομογραφίες

Άρθρο 14

Εναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

4. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Οργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης, η Συντονιστική Επιτροπή και ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Πρόεδρος: Ο Πρόεδρος του Τμήματος,
Καθηγητής Αθανάσιος Καραθανάσης

Μέλη: Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν αναλάβει
μεταπτυχιακό έργο.
Δύο εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητών.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών: Αναπληρωτής Καθηγητής
Συμεών Πασχαλίδης

Δύο μέλη Δ.Ε.Π με μεταπτυχιακό έργο από κάθε Τομέα:

Από τον Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας:
Επίκουρος Καθηγητής Αθανάσιος Παπαρνάκης
Λέκτορας Άννα Καραμανίδην

*Από τον Τομέα Ιστορίας, Δόγματος, Διορθοδόξων και
Διαχριστιανικών Σχέσεων:*

Αναπληρωτής Καθηγητής Βασίλειος Κουκουσάς
Επίκουρος Καθηγητής Κων/νος Μποζίνης

Από τον Τομέα Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης:
Επίκουρος Καθηγητής αρχμ. Νικόδημος Σκρέττας-Πλεζίδης
Επίκουρος Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου

Από τον Τομέα Δικαίου, Οργανώσεως, Ζωής και Διακονίας της Εκκλησίας:

Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης
Αναπληρωτής Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Γκίκας

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. έχει η Γραμματεία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

**5. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2009-2010**

A. ΤΟΜΕΑΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

a) ΕΛΛΙΚΕΥΣΗ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

I. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ (ΠΔ)

A' Εξάμηνο

ΠΔ9. Ερμηνεία των προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης	Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS
	3 3 10

Αθ. Παπαρνάκης, επίκ. καθηγητής

ΠΔ1. Θέματα Εισαγωγής στην Παλαιά Διαθήκη	3 3 10
	<i>Ευαγγ. Δάφνη, λέκτορας</i>

B' Εξάμηνο

ΠΔ4. Ιστορία της ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης	3 3 10
	<i>Αθ. Παπαρνάκης, επίκ. καθηγητής</i>

ΠΔ5. Το βιβλικό Ισραήλ και το περιβάλλον του στην Αρχαία Εγρής Ανατολή (Ιστορία-Θρησκεία-Πολιτισμός)	3 3 10
	<i>Ευαγγ. Δάφνη, λέκτορας</i>

C' Εξάμηνο

ΠΔ6. Η Παλαιά Διαθήκη στην Καινή Διαθήκη και στους πατέρες της Εκκλησίας	3 3 10
	<i>Το μάθημα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.lib.auth.gr_blackboard</i>

ΠΔ8. Ερμηνεία των ποιητικών-διδακτικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης	3 3 10
	<i>Ευαγγ. Δάφνη, λέκτορας</i>

2. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (ΚΔ)

A' Εξάμηνο

ΚΔ4. Θέματα γλώσσας της Καινής Διαθήκης	3 3 10
	<i>Το μάθημα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.lib.auth.gr_blackboard</i>

ΚΔ17. Ειδικά θέματα Καινής Διαθήκης	3 3 10
	<i>Κυρ. Παπαδημητρίου, επίκ. καθηγήτρια</i>

Αικ. Γσαλαμπούνη, λέκτορας

B' Εξάμηνο

ΚΔ12. Θέματα Ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης	3 3 10
---	--------

Το μάθημα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά στην

Ο.Δ. Δ.Μ. ECTS

ιστοσελίδα www.lib.auth.gr_blackboard

Κυρ. Παπαδημητρίου, επίκ. καθηγήτρια

- ΚΔ2. Θέματα Ιστορίας χρόνων της Καινής Διαθήκης.
Ελληνορουμαϊκός κόσμος.

Αικ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας

3 3 10

Γ' Εξάμηνο

- ΚΔ6. Η Καινή Διαθήκη και η γραμματεία της εποχής της

Κυρ. Παπαδημητρίου, επίκ. καθηγήτρια

- ΚΔ16. Καινή Διαθήκη και κοινωνικά ζητήματα
Αικ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας

3 3 10

3 3 10

β) ΕΙΛΙΚΕΥΣΗ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ (ΠΓ)

Α' Εξάμηνο

- ΠΓ2. Ειδικά θέματα από τη Γραμματεία των Ακοστολικών
Πατέρων και Απόλογητών

Συμεών Πασχαλίδης, αν. καθηγητής

3 3 10

- ΠΓ14. Βασικά γνωρίσματα της Πατερικής Θεολογίας
Σούλτανά Λάμπρου, λέκτορας

3 3 10

- ΠΓ1. Εισαγωγή στη Χριστ. Γραμματεία
Αννα Καραμανίδου, λέκτορας

3 3 10

- ΠΓ3. Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και
Πατερικής Θεολογίας των γ' και δ' αιώνων

Θεόδ. Πιτταράς, λέκτορας

3 3 10

Β' Εξάμηνο

- ΠΓ10. Τεχνική εκδόσεως πατερικών κειμένων

Συμεών Πασχαλίδης, αν. καθηγητής

3 3 10

- ΠΓ5. Ειδικά θέματα Πατερικής Θεολογίας (Μυστικισμός-
Ησυχασμός-Νηπτική Θεολογία)

Σούλτανά Λάμπρου, λέκτορας

3 3 10

- ΠΓ11. Οι πατερικές σπουδές στη Δύση μετά την Αναγέν-
νηση *Αννα Καραμανίδου, λέκτορας*

3 3 10

- ΠΓ6. Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατε-
ρικής Θεολογίας από τον ε' μέχρι τον η' αιώνα

Θεόδ. Πιτταράς, λέκτορας

3 3 10

Γ' Εξάμηνο

	Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS
ΠΓ13. Μεγάλοι σταθμοί της Πατερικής Θεολογίας Συμεών Πασχαλίδης, αν. καθηγητής	3 3 10
ΠΓ7. Θέματα Εικθ. Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον 8 ^ο μέχρι τον 1ε ^ο αι.	3 3 10
ΠΓ8. Θέματα Εικθ. Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των χρόνων της Τουφκοκρατίας Αννα Καραμανίδη, λέκτορας	3 3 10
ΠΓ4. Ειδικά θέματα από τη χαλκοθόνια και μεταχαλκοθόνια Γραμματεία Θεόδ. Πιππαράς, λέκτορας	3 3 10

γ) ΕΙΛΙΚΕΥΣΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ & ΣΥΜΒΟΛΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ (ΑΘ)**Α' Εξάμηνο**

ΘΡ1. Εισαγωγικά θέματα Θρησκειολογίας Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΘΡ11. Ειδικά θέματα Θρησκειολογίας Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10

Β' Εξάμηνο

ΘΡ2. Ιστορία των θρησκειών Το μάθημα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.lib.auth.gr_blackboard Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΘΡ3. Χριστιανισμός και θρησκεύματα. Θέσεις Αγίας Γραφής και Πατέρων της Εκκλησίας Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10

Γ' Εξάμηνο

ΘΡ4. Αρχαία ελληνική θρησκεία Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΘΡ9. Ισλάμ και σύγχρονα ιδεολογικά ρεύματα Απ. Κραλίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10

**Β. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ**

*a) ΕΙΛΙΚΕΥΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (IE)***A' Εξάμηνο**

- IE13. Ειδικά θέματα Ορθοδοξίας στη Ν.Α. Ευρώπη Α' Π.Δ. Δ.Μ. ECTS
3 3 10
Μιχ. Τρίτος, καθηγητής
- IE16. Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α' 3 3 10
Κων. Χρήστος, καθηγητής
- IE1. Θέματα Εισαγωγής στην Εκκλησιαστική Ιστορία Α' 3 3 10
Βασ. Κουκουσάς, αν. καθηγητής
- IE9. Ιστορικοί σταθμοί των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών (Οικουμενικό Πατριαρχείο, πρεσβυτερική Πατριαρχεία Ανατολής, νεώτερα Πατριαρχεία, αυτοκέφαλες Εκκλησίες, αυτόνομες Αρχιεπισκοπές και Μητροπόλεις) Α' 3 3 10
Ιωάνν. Μπάκας, λέκτορας

B' Εξάμηνο

- IE14. Ειδικά θέματα Ορθοδοξίας στη Ν.Α. Ευρώπη Β' 3 3 10
Μιχ. Τρίτος, καθηγητής
- IE17. Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Β' 3 3 10
Κων. Χρήστος, καθηγητής
- IE2. Θέματα Εισαγωγής στην Εκκλησιαστική Ιστορία Β' 3 3 10
Βασ. Κουκουσάς, αν. καθηγητής
- IE10. Ιστορικοί σταθμοί των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών (Οικουμενικό Πατριαρχείο, πρεσβυτερική Πατριαρχεία Ανατολής, νεώτερα Πατριαρχεία, αυτοκέφαλες Εκκλησίες, αυτόνομες Αρχιεπισκοπές και Μητροπόλεις) Β' 3 3 10
Ιωάνν. Μπάκας, λέκτορας
- IE11. Ιστορικοί σταθμοί των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών (Οικουμενικό Πατριαρχείο, πρεσβυτερική Πατριαρχεία Ανατολής, νεώτερα Πατριαρχεία, αυτοκέφαλες Εκκλησίες, αυτόνομες Αρχιεπισκοπές και Μητροπόλεις) Γ' 3 3 10
Ιωάνν. Μπάκας, λέκτορας

Γ' Εξάμηνο

- IE15. Ειδικά θέματα Ορθοδοξίας στη Ν.Α. Ευρώπη Γ' 3 3 10
Μιχ. Τρίτος, καθηγητής
- IE18. Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Γ' 3 3 10
Κων. Χρήστος, καθηγητής
- IE3. Θέματα Εισαγωγής στην Εκκλησιαστική Ιστορία Γ' 3 3 10
Βασ. Κουκουσάς, αν. καθηγητής

		Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS
IE4.	Θέματα Εισαγωγής στην Εκκλησιαστική Ιστορία Δ' <i>Βασ. Κουκουσάς, αν. καθηγητής</i>	3 3 10
IE12.	Ιστορικοί σταθμοί των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών (Οικουμενικό Πατριαρχείο, πρεσβυγενή Πατριαρχεία Ανατολής, νεώτερα Πατριαρχεία, αυτο- κέφαλες Εκκλησίες, αυτόνομες Αρχιεπισκοπές και Μητροπόλεις) Δ' <i>Ιωάνν. Μπάκας, λέκτορας</i>	3 3 10

β) ΕΙΑΙΚΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΘΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΟ)**A' Εξάμηνο**

ΕΟ6.	Χειρόγραφα και βιβλία κατά την Τουρκοκρατία <i>Αθ. Καραβανάσης, καθηγητής</i>	3 3 10
ΕΟ7.	Θέματα ορθοδόξου πνευματικότητας Α' <i>Δέσποιν Λιάλιου, καθηγήτρια</i>	3 3 10
ΕΟ8.	Θέματα ορθοδόξου πνευματικότητας Β' <i>Δέσποιν Λιάλιου, καθηγήτρια</i>	3 3 10
ΕΟ11.	Θέματα Ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου Α' <i>Κων. Χρήστου, καθηγητής</i>	3 3 10

B' Εξάμηνο

ΕΟ2.	Ορθοδοξία-Γένος-Παιδεία-Πολιτισμός Β': Το λαϊκό βιβλίο και το θρησκευτικό ανάγνωσμα <i>Αθ. Καραβανάσης, καθηγητής</i>	3 3 10
ΕΟ9.	Θέματα ορθοδόξου πνευματικότητας Γ' <i>Δέσποιν Λιάλιου, καθηγήτρια</i>	3 3 10
ΕΟ12.	Θέματα Ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου Β' <i>Κων. Χρήστου, καθηγητής</i>	3 3 10

Γ' Εξάμηνο

ΕΟ3.	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού-Ιστορία της Θεσσαλονίκης (1430-1821) <i>Αθ. Καραβανάσης, καθηγητής</i>	3 3 10
ΕΟ13.	Θέματα Ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου Γ' <i>Κων. Χρήστου, καθηγητής</i>	3 3 10

η ΕΙΣΙΚΕΥΣΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ & ΣΥΜΒΟΛΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ (ΑΘ)

Α' Εξάμηνο	Ω Δ Δ.Μ. ECTS
Δθ5. Ειδικά θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Α'	3 3 10
<i>Βασ. Τσίγκος, αν. καθηγητής</i>	
Δθ9. Θέματα Χριστιανικής Δογματικής (Συμβολική, Διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις, Ιστορία οικουμενικής κινήσεως) Α' μητροπολίτης Προύσης Ελπιδοφόρος Λαμπρουνιάδης, αν. καθηγητής	3 3 10
Δθ17. Ιστορία Δογμάτων Α' π. Χρήστος Φιλιάτης-Βλαχάμας, επίκ. καθηγητής	3 3 10
Δθ13. Περί Θεού αντιλήψεις της αρχαίας ελληνικής φιλο- σοφίας	3 3 10
<i>Καν. Μποζίνης, επίκ. καθηγητής</i>	
Δθ1. Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Α'	3 3 10
<i>Δέσποινα Λιάλιου, καθηγήτρια</i>	

Β' Εξάμηνο

Δθ2. Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Β'	3 3 10
<i>Δέσποινα Λιάλιου, καθηγήτρια</i>	
Δθ6. Ειδικά θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Β'	3 3 10
<i>Βασ. Τσίγκος, αν. καθηγητής</i>	
Δθ10. Θέματα Χριστιανικής Δογματικής (Συμβολική, Διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις, Ιστορία οικουμενικής κινήσεως) Β' μητροπολίτης Προύσης Ελπιδοφόρος Λαμπρουνιάδης, αν. καθηγητής	3 3 10
Δθ18. Ιστορία Δογμάτων Β' π. Χρήστος Φιλιάτης-Βλαχάμας, επίκ. καθηγητής	3 3 10
Δθ19. Ιστορία Δογμάτων Γ' π. Χρήστος Φιλιάτης-Βλαχάμας, επίκ. καθηγητής	3 3 10

		Ω Δ.Δ.Μ. ECTS
ΔΘ14.	Η φιλοσοφία της ελληνιστικής περιόδου <i>Κωνστ. Μπαζίνης, επίκ. καθηγητής</i>	3 3 10
ΔΘ3.	Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Γ' <i>π. Βασίλειος Γεωργόπουλος,, λέκτορας</i>	3 3 10
Γ' Εξάμηνο		
ΔΘ4.	Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Δ' <i>π. Βασίλειος Γεωργόπουλος,, λέκτορας</i>	3 3 10
ΔΘ7.	Ειδικά θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Γ' <i>Βασ. Τσίκος, αν. καθηγητής</i>	3 3 10
ΔΘ8.	Ειδικά θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Δ' <i>Βασ. Τσίκος, αν. καθηγητής</i>	3 3 10
ΔΘ11.	Θέματα Χριστιανικής Δογματικής (Συμβολική, Διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις, Ιστορία οικουμενικής κινήσεως) Γ' μητροπολίτης Προύσης Ελπιδοφόρος Αιμπρουνιάδης, αν. καθηγητής	3 3 10
ΔΘ12.	Θέματα Χριστιανικής Δογματικής (Συμβολική, Διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις, Ιστορία οικουμενικής κινήσεως) Δ' μητροπολίτης Προύσης Ελπιδοφόρος Αιμπρουνιάδης, αν. καθηγητής	3 3 10
ΔΘ20.	Ιστορία Δογμάτων Δ' <i>π. Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάμβας, επίκ. καθηγητής</i>	3 3 10
ΔΘ15.	Η συνάντηση Χριστιανισμού και Φιλοσοφίας κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες <i>Κωνστ. Μπαζίνης, επίκ. καθηγητής</i>	3 3 10

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

a) ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ (ΛΤ)

Α' Εξάμηνο

ΛΤ5.	Τα μυστήρια της Ορθοδόξου Εκκλησίας <i>π. Νικόδημος Σκρέττας, επίκ. καθηγητής</i>	3 3 10
------	--	--------

		Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS
ΑΤ2.	Θέματα ερμηνείας της Θείας Λειτουργίας π. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΑΤ9.	Ομιλητική Α'. Αισθητική του λόγου <i>Τρύφων Τσομπάνης, λέκτορας</i>	3 3 10
ΑΤ4.	Διορθόδοξα λειτουργικά θέματα π. Χρυσόστομος Νάσσης, λέκτορας	3 3 10
Β' Εξάμηνο		
ΑΤ6.	Ερμηνεία και Θεολογία λειτουργικών ευχών και ύμνων π. Νικόδημος Σκρέττας, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΑΤ1.	Ναός, σκεύη, άμφια π. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΑΤ7.	Ειδικά λειτουργικά θέματα π. Χρυσόστομος Νάσσης, λέκτορας	3 3 10
ΑΤ12.	Ομιλητική Δ'. Ομιλητική προσέγγιση της Π.Δ. <i>Τρύφων Τσομπάνης, λέκτορας</i>	3 3 10
Γ' Εξάμηνο		
ΑΤ8.	Λειτουργικά Τυπικά και Ευχολόγια π. Νικόδημος Σκρέττας, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΑΤ3.	Σύγχρονα λειτουργικά θέματα π. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, επίκ. καθηγητής	3 3 10
ΑΤ10.	Ομιλητική Β'. Αισθητική της Θείας Λατρείας <i>Τρύφων Τσομπάνης, λέκτορας</i>	3 3 10
ΑΤ11.	Ομιλητική Γ'. Η τέχνη του λόγου και ο λόγος της τέχνης <i>Τρύφων Τσομπάνης, λέκτορας</i>	3 3 10

β) ΕΙΣΙΚΕΥΣΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΤΕΧΝΗΣ (AT)**Α' Εξάμηνο**

ΑΤ2.	Εικονογραφία της Θεοτόκου <i>Αγγελική Τριβυζαδάκη, λέκτορας</i>	3 3 10
------	--	--------

Β' Εξάμηνο

ΑΤ3.	Εικονογραφικοί κύκλοι αγίων <i>Αγγελική Τριβυζαδάκη, λέκτορας</i>	3 3 10
------	--	--------

Γ' Εξάμηνο

- ΑΤ6. Αρχιτεκτονική των βυζαντινών ναών (πρωτοβυζαντινή, μεσοβυζαντινή, υστεροβυζαντινή περίοδος)
Αγγελική Τριβυζαδάκη, λέκτορας

Π.Δ. Δ.Μ. ECTS

3 3 10

γ) ΕΙΑΙΚΕΥΣΗ ΑΓΙΟΛΟΓΙΑΣ (ΑΓ)**Α' Εξάμηνο**

- ΑΓ1. Μαρτύρια και μαρτυρολογικές συλλογές
Σομ. Πασχαλίδης, αν. καθηγητής

3 3 10

Β' Εξάμηνο

- ΑΓ3. Οι αγιολογικές πηγές της μεσοβυζαντινής και παλαιολόγειας περιόδου
Το μάθημα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.lib.auth.gr_blackboard
Σομ. Πασχαλίδης, αν. καθηγητής

3 3 10

Γ' Εξάμηνο

- ΑΓ4. Τα αγιολογικά κείμενα της μεταβυζαντινής περιόδου
Σομ. Πασχαλίδης, αναπλ. καθηγητής
- ΑΓ2. Θέματα Εορτολογίου
π. Χροσόστομος Νάσσης, λέκτορας

3 3 10

3 3 10

**δ) ΕΙΑΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΒΜ)****Α' Εξάμηνο**

- ΒΜ1. Χειρόγραφοι κώδικες Ψαλτικής (1-10 αι.)
π. Σπυρίδων Αντωνίου, επίκ. καθηγητής

3 3 10

Β' Εξάμηνο

- ΒΜ2. Θέματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής Τέχνης
π. Σπυρίδων Αντωνίου, επίκ. καθηγητής

3 3 10

Γ' Εξάμηνο

- ΒΜ4. Θέματα Αισθητικής της Βυζαντινής Μουσικής και Παλαιογραφίας της Ψαλτικής Τέχνης

3 3 10

π. Σπυρίδων Αντωνίου, επίκ. καθηγητής

**Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ, ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**

**α) ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ-
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ**

1. ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΚΔ)

		Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS
Α' Εξάμηνο		
ΔΙ1. Ερμηνεία τερών κανόνων	3 3 10	
Θεόδ. Γιάγκου, καθηγητής		
ΔΙ5. Κανονικό Δίκαιο Α'	3 3 10	
Γεώργιος Γκαβαρδίνας, λέκτορας		

Β' Εξάμηνο

ΔΙ2. Μοναχικά Τυπικά και μοναχικοί κανόνες	3 3 10
Θεόδ. Γιάγκου, καθηγητής	
ΔΙ6. Κανονικό Δίκαιο Β'	3 3 10
Γεώργιος Γκαβαρδίνας, λέκτορας	
ΔΙ7. Κανονικό Δίκαιο Γ'	3 3 10
Δημ. Νικολακάκης, λέκτορας	

Γ' Εξάμηνο

ΔΙ4. Πηγές Κανονικού Δικαίου και Λειτουργικής	3 3 10
Θεόδ. Γιάγκου, καθηγητής	
ΔΙ5. Πηγές Κανονικού Δικαίου	3 3 10
Γεώργιος Γκαβαρδίνας, λέκτορας	
ΔΙ8. Κανονικό Δίκαιο Δ'	3 3 10
Δημ. Νικολακάκης, λέκτορας	

2. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ (ΠΜ)

Α' Εξάμηνο

ΠΜ1. Αρχές και μέθοδοι του ποιμαντικού έργου Α'	3 3 10
π. Αθανάσιος Γκίκας, αν. καθηγητής	

Β' Εξάμηνο

ΠΜ2. Αρχές και μέθοδοι του ποιμαντικού έργου Β'	3 3 10
---	--------

π. Αθανάσιος Γκίκας, αν. καθηγητής

Γ' Εξάμηνο Ο.Δ. Δ.Μ. ECTS

ΠΜ3. Ερμηνεία κειμένων ποιμαντικού περιεχομένου Α⁺ 3 3 10
π. Αθανάσιος Γκίκας, αν. καθηγητής

3. ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ (ΙΡ)

Γ' Εξάμηνο

ΙΡ1. Ορθόδοξη χριστιανική ιεραποστολή 3 3 10
Κανον. Κωνστόπουλος, επίκ. καθηγητής

β) ΕΙΑΙΚΕΥΣΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ-ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΠΑ)

Α' Εξάμηνο

ΠΑ2. Θέματα Ειδικής Παιδαγωγικής: Η ευρωπαϊκή διάσταση 3 3 10
της ορθόδοξου χριστιανικής αγωγής
Ηρ. Ρεράκης, καθηγητής

Β' Εξάμηνο

ΠΑ3. Αγωγή και πολιτισμός 3 3 10
Ηρ. Ρεράκης, καθηγητής

Γ' Εξάμηνο

ΠΑ4. Θέματα χριστιανισής αγωγής: Κοινωνικοποίηση του 3 3 10
παιδιού και ορθόδοξη χριστιανική σχωρίη
Ηρ. Ρεράκης, καθηγητής

2. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΠΨ)

Α' Εξάμηνο

ΠΨ1. Γενικά θέματα Ποιμαντικής Ψυχολογίας Α⁺ 3 3 10
π. Αθανάσιος Γκίκας αν. καθηγητής

Β' Εξάμηνο

ΠΨ2. Γενικά θέματα Ποιμαντικής Ψυχολογίας Β⁺ 3 3 10
π. Αθανάσιος Γκίκας, αν. καθηγητής

Γ' Εξάμηνο

ΠΨ3. Ειδικά θέματα Ποιμαντικής Ψυχολογίας Α⁺ 3 3 10

π. Αθανάσιος Γκίκας αν. καθηγητής

η ΕΛΑΙΚΕΥΣΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

I. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ (ΧΗ)

A' Εξάμηνο

Ω.Δ. Δ.Μ. ECTS

ΧΗ1. Θέματα Χριστιανικής Ηθικής Α': Πατερικά κείμενα Χριστιανικής Ηθικής	3	3	10
<i>Μιλτ. Βάντσος, επίκ. καθηγητής</i>			

B' Εξάμηνο

ΧΗ3. Θέματα Βιοηθικής Α'	3	3	10
<i>Μιλτ. Βάντσος, επίκ. καθηγητής</i>			

Γ' Εξάμηνο

ΧΗ4. Θέματα Χριστιανικής Ηθικής Β': Σύγχρονοι ηθικοί προβληματισμοί	3	3	10
<i>Μιλτ. Βάντσος, επίκ. καθηγητής</i>			

2. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΟ)

A' Εξάμηνο

ΚΟ1. Θέματα Γενικής Κοινωνιολογίας Α': Θρησκευτική και πολιτική ελευθερία	3	3	10
<i>Κωνστ. Κωτσιόπουλος, επίκ. καθηγητής</i>			

B' Εξάμηνο

ΚΟ3. Θέματα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού Α': Χριστιανισμός και κράτος πρόνοιας	3	3	10
<i>Κωνστ. Κωτσιόπουλος, επίκ. καθηγητής</i>			

Γ' Εξάμηνο

ΚΟ4. Θέματα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού Β': Κοινωνιολογία της οικουμενικής κινήσεως	3	3	10
<i>Κωνστ. Κωτσιόπουλος, επίκ. καθηγητής</i>			

Διπλωματική Εργασία (για όλους τους Τομείς): 30 ECTS

**ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ**

(Απόφαση Γ.Σ. Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας αρ. 379/12-7-2006 και
Υπουργική Απόφαση αρ. Φ5/89656/Β3, «Εφαρμογή του Συστήματος Μετα-φοράς
και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων», άρθρ. 1, παρ. 2, ΦΕΚ, τεύχ. Β',
1466/13-8-2007)

Ο Τομέας Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, οργανώνει σε μόνιμη βάση Σεμινάριο Ορθοδόξου Ερμηνευτικής Θεολογίας, υποχρεωτικό για όλες τις ειδικεύσεις του. Πρόκειται για μία τακτή ανά μήνα επιστημονική συνεδρία, κατά τη διάρκεια και των δύο εξαμήνων του ακαδημαϊκού έτους, που ισοδυναμεί με ένα εβδομαδιαίο μάθημα ειδίκευσης και χρεώνεται με τρεις διδακτικές ώρες και τρεις διδακτικές μονάδες (έξι πιστωτικές μονάδες ECTS). Οι συνεδρίες αφορούν στήν ερμηνεία της Αγίας Γραφής και έχουν ως άξονα τις βιβλικές επιστήμες και τις επιστήμες της Πατρολογίας και Θρησκειολογίας, κατά τη συμβολή τους στην ερμηνευτική κατανόηση της Βίβλου.

Το ερευνητικό προσωπικό του Τομέα, αλλά και άλλοι ερευνητές αναπτύσσουν σχετικά επιστημονικά θέματα, παρουσιάζουν τα πορίσματα των ερευνών τους και ενημερώνουν για τις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης. Οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές και οι υποψήφιοι διδάκτορες συμμετέχουν στη συζήτηση, και μπορούν να παρουσιάζουν ανακοινώσεις και εργασίες που τους ανατίθενται. Το πρόγραμμα και οι δραστηριότητες του Σεμιναρίου αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.past.auth.gr), στον οικείο σύνδεσμο.

IA'

PROGRAMME OF STUDIES

**ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI
FACULTY OF THEOLOGY
SCHOOL OF PASTORAL AND SOCIAL THEOLOGY
ACADEMIC YEAR 2010-2011**

The texts of the Programme of Studies have been rendered into English by Maria Makrantonaki-Farasa, English teacher of the Faculty of Theology, A.U.Th.,Theologian.

THE SCHOOL OF PASTORAL AND SOCIAL THEOLOGY

The School of Pastoral and Social Theology is the one of the two Schools in the Faculty of Theology, which functions independently according to the laws 1268/82, 2083/1992 and 3549/2007. The School is the basic academic unit which covers a scientific field of study. The programme of studies of each School leads to a diploma. The School of Pastoral and Social Theology with its providing education aims to instruct executives of the science of Theology, of the social organizations and of the National Education System, and to train members of the Church.

The studies are distributed in 8 semesters (4 years).

ADMINISTRATION OF THE SCHOOL

Members of the Administration of the School are the President, the Administrative Council, the General Assembly of the School and the General Assembly of special making up.

THE PRESIDENT

Professor Athanassios Karathanassis

THE DEPUTY PRESIDENT

Professor Theodoros Yiagou

THE ADMINISTRATIVE COUNCIL

President: Professor Athanassios Karathanassis

Deputy President: Professor Theodoros Yiagou

Members: The Heads of the Departments.

A. Associate Professor Symeon Paschalides

B. Associate Professor Vassileios Koukoussas

C. Professor Konstantinos Chrestou

D. Professor Heraklis Rerakis

Two representatives of the students.

One representative of the postgraduate students.

Secretary: Evmorfia Makedonopoulou

GENERAL ASSEMBLY

President: Professor Athanassios Karathanassis

Deputy President: Professor Theodoros Yiagou

Members: All the teaching staff of the School.

The number of the students equals to 50% of the members of the teaching staff. The number of the postgraduate students equals to 15% of the members of the teaching staff.

GENERAL ASSEMBLY OF SPECIAL MAKING UP

President: Professor Athanassios Karathanassis

Deputy President: Professor Theodoros Yiagou

Members: All the teaching staff of the School.

THE DEPARTMENTS OF THE SCHOOL

The Department is the academic unit which coordinates the teaching of the scientific object of the School which corresponds to a specific field of the science. Members of the administration of each Department are the General Assembly of the Department and the Head of the Department. The General Assembly consists of the teaching staff of the Department and of the representatives of the students.

There are four Departments in the School of Pastoral and Social Theology.

A. Department of Holy Bible and Patristic Literature

It covers the field of research and instruction of subjects concerning historical, philological and theological problems: a) of the Holy Bible, b) of the Patristic Literature, c) of the religious, philosophical and other factors which give the form and the meaning to the texts of the Holy Bible and the Fathers of the Church with special reference to the contemporary life of the Church.

B. Department of History, Doctrine, Interorthodox and Interchristian Relations

It covers the field of the development of the Church institutions (Ecclesiastical History), History of Doctrine, Dogmatics, Symbolics, Interorthodox and interchristian relations and the History of the Ecumenical Movement.

C. Department of Worship, Archaeology and Art

It covers the field of the historical and theological examination and instruction of the divine worship and Christian Archaeology in all its aspects: worship, preaching, hymnography, hagiography, architecture, sculpture, painting and ecclesiastical music.

D. Department of Law, Organization, Life and Ministry of the Church

It covers the field of instruction and research of subjects referring to the Law, the organisation, the life, the ministry and the pastoral work of the Church (Canon Law and Ecclesiastical Legislation, Pastorally, Pastoral Psychology, Psychology, Paedagogics, Sociology, Mission Studies, Catechism and others).

STAFF OF THE DEPARTMENTS

A. Department of Holy Bible and Patristic Literature

HEAD:

Symeon Paschalides, Associate Professor

MEMBERS:

Professor

Chrestos Oikonomou

Associate Professor

Symeon Paschalides

Assistant Professors

Athanassios Paparnakis

Kyriakoula Papademetriou

Apostolos Kralidis

Lecturers

Soultana Lambrou

Anna Karamanidou

Theodoros Pittaras

Aikaterini Tsalampouni

Evangelia Daphni

Secretary of the Department:

Olga Loupegidou

B. Department of History, Doctrine, Interorthodox and Interchristian Relations

HEAD:

Vassileios Koukoussas, Associate Professor

MEMBERS:

Professors

Athanassios Karathanassis
 Despo Laliou
 Michael Tritos
 Konstantinos Chrestou

Associate Professors

Vassileios Tsingos
 Vassileios Koukoussas
 Metropolitan of Bursa Ioannes-Elpidophorus Lambryniades

Assistant Professors

Protopresbyter Chrestos Filiotis -Vlahavas
 Konstantinos Bozinis

Lecturers

Protopresbyter Vassileios Georgopoulos
 Ioannes Bakas

Secretary of the Department

Anastasia Angelopoulou

C. Department of Worship, Archaeology and Art

HEAD:

Konstantinos Chrestou, professor

MEMBERS:

Assistant Professors
 Archimandrite, Nikodemos Skrettas-Plexidas
 Protopresbyter Konstantinos Karaissaridis
 Protopresbyter Spyridon Antoniou

Lecturers

Angelliki Trivyzadaki
 Tryfon Tsompanes
 Protopresbyter Chrysostomos Nassis

Secretary of the Department:

Foteini Karatsividou-Lazarou

D. Department of Law, Organization, Life and Ministry of the Church

HEAD:

Heraklis Rerakis, professor

MEMBERS:

Professors

Theodoros Yiagou

Heraklis Rerakis

Associate Professor

Protopresbyter Athanassios Gikas

Assistant Professors

Miltiadis Vantsos

Konstantinos Kotsopoulos

Lecturers

Georgios Gavardinas

Demetrios Nikolakakis

EMERITUS PROFESSORS

Ioannis Fountoulis (†)

Metropolitan of Tyroloë and Serention Panteleimon Rodopeulos

Georgios Stogioglou

Stergios Sakkos

Metropolitan of Pergamon Ioannes Zezioulas

Antonios Papadopoulos

Christos Krikonis

Euthymios Tsigaridas

Christos Vantsos

Pausanias Koutlemanis

Eustratios Zeginis

Stavros Kalantzakis

Elias Nikolakakis

Vassileios Fanourgakis

Georgios Theodoroudis

Protopresbyter Theodoros Zessis

Soterios Varnalidis

RETIRED PROFESSORS

Fr. Ioannis Romanidis (†)

Christina Boulaki-Zessi

Stergios Tsiamis

Theologos Aliprantis (†)
 Athanasios Angelopoulos

EEDIP I-TEACHERS OF FOREIGN LANGUAGES

English language: Maria Mathaiou
French Language: Eleni Ginou
German language: Agni Daffa, Panagiota Popoti
Greek language: School of Modern Greek Language of A.U.Th.

THE SECRETARIAT

Secretary:
 Evmorfia Makedonopoulou

Employees:
 Euthymia Kyratzi
 Euterpe Vafeiadou
 Alexia Soukara

Clerk:
 Despina Samouelidou
 The Secretariat is open for the students daily between 12-1 p.m.

STUDENTS OF THE SCHOOL

For the academic year 2011-2012, 1.272 students are enrolled in the School of Pastoral and Social Theology. From these:

220	are in the 1 st semester
197	are in the 3 rd semester
216	are in the 5 th semester
202	are in the 7 th semester
<hr/>	
and	500 are in the process of receiving their degree.

I'. PROGRAMME OF PREGRADUATE STUDIES**I. PROGRAMME OF COMPULSORY COURSES****A'. Department of Holy Bible and Patristic Literature**

	<i>Credits</i>
a'. OLD TESTAMENT	7
1. Introduction to the Old Testament	
2. Exegesis of the Old Testament	
3. Theology of the Old Testament	
b'. NEW TESTAMENT	12
1. Introduction to the New Testament	
2. Exegesis of the New Testament	
3. Theology of the New Testament	
4. New Testament Language and Hermeneutics	
c'. PATROLOGY, CHRISTIAN LITERATURE	15
1. Introduction to Christian literature	
2. Patristics. Christian Literature 1 (1 st – 8 th c.)	
3. Christian Literature 2 (9 th -15 th c.)	
4. Christian Literature 3 (16 th c. - up today)	
5. Exegesis of the Church Fathers	
6. Practice by visiting libraries with manuscripts and old publications	
d'. HAGIOLOGY AND HEORTOLOGION	3
e'. FOREIGN RELIGIONS	4
1. Introduction to the Religious Studies	
2. History and teaching of foreign religions, Non-Christian sects	
f'. SCIENTIFIC METHODOLOGY	2
g'. ANCIENT GREEK	3

B'. Department of History, Doctrine, Interorthodox

and Interchristian Relations

	<i>Credits</i>
a'. HISTORY OF THE CHURCH	14
1. Church History. Introduction to the Church History	
2. History and contemporary situation of the Ecumenical Patriarchate and of the other Ancient Patriarchates	
3. History and contemporary situation of the Greek Church and the Church of Cyprus	
4. History and contemporary situation of the Slavic and other Orthodox Churches	
5. History of Modern Hellenism	
6. History of byzantine civilization	
b'. DOGMA, INTERORTHODOX AND INTERCHRISTIAN RELATIONS	17
1. Dogmatics of the Orthodox Church	
2. Interpretation of doctrinal and symbolical texts of the Orthodox Church	
3. Symbolics. Interorthodox and Interchristian Relations. History of the Ecumenical Movement	
4. History of Dogmas	
5. Contemporary Christian Sects	
6. History of Ancient and Byzantine Philosophy	

C'. Department of Worship, Archaeology and Art

	10
a'. LITURGICS	
1. Introduction to Divine Worship	
2. Liturgies. History and theology of Divine Worship	
3. Liturgics. Byzantine Liturgical type	
4. Liturgics-Sources of Divine Worship. Ritualistics	
5. Practice on the Divine Worship and preaching in the Department chapel or other churches and monasteries in Greece for further information and understanding of the problems of the liturgical life and preaching	

	<i>Credits</i>
b'. CHRISTIAN AND BYZANTINE ARCHAEOLOGY AND ART	6
1. Christian and Byzantine Archaeology and Art 1 2. Christian and Byzantine Archaeology and Art 2 3. Christian and Byzantine Archaeology and Art 3 4. Practice by visiting early-christian and byzantine churches	
c'. HOMILETICS	4
1. Homiletics. History of preaching 2. Homiletics. Aesthetics of Worship	
d'. ECCLESIASTICAL MUSIC	4
1. Ecclesiastical Music (Themes of liturgical music) 2. Musicology and Chanting Art 3. Practice of the ecclesiastical hymns of the services delivered at the Department chapel	
e'. HYMNOLOGY	2

**D'. Department of Law, Organization, Life and Ministry
of the Church**

a'. SOCIOLOGY OF CHRISTIANITY	2
b'. INTRODUCTION TO PSYCHOLOGY	2
c'. CHRISTIAN ETHICS	4
d'. PASTORAL THEOLOGY WITH PRACTICE <i>(Includes visits to foundations, parishes and bishoprics)</i>	6
e'. PASTORAL PSYCHOLOGY	2
f'. MISSIONARY STUDIES	2
g'. CANON LAW	8
1. Sources of the Canon Law 2. Canon Law 3. Canon Law. State and Church relations.	
h'. PAEDAGOGICS-PRACTICE OF STUDENTS	4
1. General Paedagogics with practice 2. Specific instruction for the lesson 'Religious Studies' in schools 3. Practice at the Secondary Schools	
i'. INTRODUCTION TO THEOLOGY	2

2. PROGRAMME OF OPTIONAL COURSES

A. WINTER SEMESTER

1. Professor Athanassios Karathanassis
 - a) *Kappadokia- Ecclesiastical history, the petromonastera, its culture* (X252)
 - b) *The Patriarchal Great School of the Nation. Themes of Ecclesiastical History* (X233)
2. Professor Despo Laliou:

Computer applications in Theology I (X253): with the assistance of the candidate Dr of Theology, Fr. Gregorios Stamkopoulos, Dr of Computer-Science.
3. Professor Theodoros Yiagou:

Canonical and liturgical themes (X99)
4. Professor Michael Tritos:

National themes relating to the countries of the Aemus peninsula (X112)
5. Professor Konstantinos Chrestou:

The Byzantine 7th c. as a period of transition (X235)
6. Professor Heraklis Rerakis:
 - a) *School diversity* (X242)
 - b) *Enterprising and innovation in the religious and cultural context* (X176)
7. Associate Professor protopresbyter Athanassios Gikas:

Contemporary pastoral themes (X81)
8. Associate Professor Symeon Paschalides

The Saints of Thessaloniki (X113)

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard.
9. Associate Professor Vassileios Koukoussas

Culture and Hellenic personalities during the Ottoman Empire; the role of the Church (X244)
10. Associate Professor Vassileios Tsingos:

Specialized themes of Christology- Ecclesiology (X133)
11. Associate Professor Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades:

Ecumenical Patriarchate of Constantinople and World Council of

- Churches* (X245)
12. Assistant Professor Fr. Chrestos Filiotis- Vlahavas:
Orthodoxy and heresy in Ancient Greece (X246)
 13. Assistant Professor Athanassios Paparnakis:
 - a) *Computer applications in theological research I* (X142)
The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard.
 - b) *Interpretation of liturgical passages of the Old Testament* (X203)
 14. Assistant Professor archimandrite Nikodemos Skrettas:
The inaudible prayer in the orthodox liturgical tradition (X177)
 15. Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou:
Grammars and Lexicons of the New Testament (X152)
The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard.
 16. Assistant Professor protopresbyter Konstantinos Karaissaridis:
Interorthodox liturgical themes (X200)
 17. Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou:
Theory and practice of Ecclesiastical Music. Teaching a chorus of chanters I (X144)
 18. Assistant Professor Miltiadis Vantsos:
Bio-Ethics. Consideration from the aspect of Christian Ethics (X220)
 19. Assistant Professor Apostolos Kralidis:
 - a) *The expansion of Islam in Asia* (X201)
Both of the courses are supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard.
 20. Assistant Professor Konstantinos Bozinis:
From Paul to Clemens of Alexandria: the meeting-point of Greek Philosophy and Christianity in the first three centuries (X226)
 21. Assistant Professor Konstantinos Kotsopoulos:
 - a) *Athletics and Olympism. A historical-theological and sociological research* (X163)
 - b) *Community and society. Aspects of the Sociology of Christianity* (X221)
 22. Lecturer Soultana Lambrou:
The cycle of the Theologians of Emmanuel II the Palaeologean (X222)
 23. Lecturer Anna Karamanidou:
Studies in Saint Nikodemus (X250)
 24. Lecturer Georgios Gavardinas:
Church and Law Constitutions (X243)

25. Lecturer Angeliki Trivyzadaki:
Iconography of Christ and Theotokos (X198)
26. Lecturer Fr. Vassileios Georgopoulos:
The contemporary Neo-paganism (X225)
27. Lecturer Theodoros Pittaras:
Theology of Fathers from Asia Minor (X251)
28. Lecturer Demetrios Nikolakakis:
Ecclesiastical Law of the Estate (X227)
29. Lecturer Aikaterini Tsalamponi:
 - a) *The world of Parables: society, economy, politics and religion of Palestine of the 1st c. A.D.* (X238)
 - b) *Apocryphal Acts, episiles and apocalypses* (X249)
30. Lecturer Ioannes Bakas:
Christianity and Universe during the 6th c. AD. The ecclesiastical policy of Justinian (X247)
31. Lecturer Tryfon Tsompanes:
 - a) *Training and practice in the art of the modern hagiography I*
 (X162);
 with the assistance of the candidate Dr. of Theology Savvas Pantzarides, hagiographer.
 - b) *Issues of aesthetics of Divine Worship* (X254)
32. Lecturer Fr. Chrysostomos Nassis
Teleturgical Issues (X241)
33. Lecturer Evangelia G. Daphni
 - a) *Hebrew language I* (X248)
 - b) *Anthropology of the Old Testament* (X240)

INTERSCHOOL OPTIONAL COURSE
WITH THE SUPPORT OF THE EUROPEAN PROGRAMME "NSRF"
UNDER THE CODE 04.05.06.72.33.01 OF THE ACTS 'UNIT
OF INNOVATION AND ENTERPRISING OF HIGHER EDUCATION'

WINTER SEMESTER (X176)

THEME: *Enterprising and innovation in the religious and cultural context*

T.H. 3 ECTS 3

Scientific appointee: Professor *Heraklis Rerakis*

The course is offered to students studying at the 5th and 7th semesters who can choose it as an optional course and is carried out in collaboration with the School of Economics and other Schools of the A.U.Th. The content of the course is related to knowledge and skills of the students to be capable of creating a future business with an innovative character. At the end of the semester and according to the instructed units a complete business plan is given in, based on a business idea which for the students of our School has religious and cultural context. The perspective of the courses of Enterprising and Innovation is the future integral accession and instruction of these courses in the Schools of the A.U.Th. so that the students who are not willing to exercise their profession in the Education System, to be able to create an enterprise.

B. SPRING SEMESTER

1. Professor Athanassios Karathanassis
Venice of the Greeks: Scholars, Church, Communalism (Θ243)
2. Professor Despo Laliou:
Computer applications in Theology II (Θ269);
 with the assistance of the candidate Dr of Theology Fr. *Gregorios Stamkopoulos, Dr of Computer-Science.*
3. Professor Theodoros Yiagou:
Specialized Themes of Canon Law (Θ99)
4. Professor Michael Tritos:
Ecclesiastical personalities of the countries in the peninsula of Aemos
 (Θ150)
5. Professor Konstantinos Chrestou:
Byzantine Renaissance in 9th c. (Θ222)
6. Professor Heraklis Rerakis:
 - a) *School religious education and its contribution to the overall education of students* (Θ258)
 - b) *Catechetics* (Θ165)
 - c) *Applications of religious enterprising and innovation to the religious tourism* (Θ242)
7. Associate Professor protopresbyter Athanassios Gikas:
Theory of the Mystery of Confession (Θ73)
8. Associate Professor Symeon Paschalides:
 - a) *Greek Palaeography and the art of Inscription* (X50)
 - b) *Kollyvades and Neomartyrs: Sanctity and Theology of Martyrdom*
 (Θ265)
9. Associate Professor Vassileios Koukoussas:
Greek Orthodox Archdiocese of America (Θ260)
10. Associate Professor Vassileios Tsingos:
Orthodox Church: Communion of the Eschata (Θ151)
11. Associate Professor Metropolitan of Bursa Elpidophorus
 Lambryniades:
Praying with a heterodox (Θ261)
12. Assistant Professor Fr. Chrestos Filotti- Vlahavas:
The Original Sin in the Eastern and Western tradition (Θ262)

13. Assistant Professor Athanassios Paparnakis:
 - a) *Computer applications in theological research II* (Θ168)
The course is supported by website www.lib.auth.gr-blackboard
 - b) *The History of the Interpretation of the Old Testament.*
I) *Patristic period* (Θ218)
14. Assistant Professor archimandrite Nikodemos Skretas:
Philocalic Fathers' liturgical movement during 18th c. (Θ170)
15. Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou:
Latin Christian texts (Θ175)
16. Assistant Professor protopresbyter Konstantinos Karaissaridis:
Theology of the Holy Mysteries (Θ154)
17. Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou:
Themes of morphology of the Ecclesiastical Music (Θ217)
18. Assistant Professor Miltiadis Vantsos:
Bioethical dilemmas at the beginning of life (Θ232)
The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard.
19. Assistant Professor Apostolos Kralidis:
 - a) *Religions of the Hellenistic and Roman era* (Θ207)
The course is supported by website www.lib.auth.gr-blackboard
20. Assistant Professor Konstantinos Bozinis:
Political Philosophy in ancient times: Greece, Rome, archetypal Christianity (Θ233)
21. Assistant Professor Konstantinos Kotsopoulos:
 - a) *Orthodoxy and Europe* (Θ171)
 - b) *Problems of globalization* (Θ172)
22. Lecturer Soutana Lambrou:
The Orthodox Objection (Αντίρρηση) Literature of the 11th c. (Θ267)
23. Lecturer Anna Karamanidou:
Converts to the Orthodox Church based on the relevant Literature. (Θ266)
24. Lecturer Georgios Gavardinas:
The canonical rights of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople (Θ259)
25. Lecturer Angeliki Trivyzadaki:
Christian topography of Thessaloniki (Θ215)
26. Lecturer Fr. Vassileios Georgopoulos:
Modern heresies and the Holy Bible VI Semester (Θ238)

27. Lecturer Theodoros Pittaras:
Themes of Patristic Theology (Θ239)
28. Lecturer Demetrios Nikolakakis:
The Law of the Holy Mountain (Θ237)
29. Lecturer Aikaterini Tsalamponi:
 - a) *Jesus' miracles according to the synoptic Gospels* (Θ236)
 - b) *The Gospel Resurrection Narratives* (Θ264)
30. Lecturer Ioannes Bakas:
Specialized themes of the history of the Church of Jerusalem (Θ241)
31. Lecturer Tryfon Tsompanes:
 - a) *Training and practice in the art of modern hagiography II* (Θ184);
with the assistance of the candidate Dr of Theology Savvas Pantzarides, hagiographer.
 - b) *Issues of aesthetics of Divine Worship* (Θ271)
32. Lecturer Fr. Chrysostomos Nassis
The Byzantine Divine Liturgy in History and in the Present (Θ257)
33. Lecturer Evangelia G. Daphni
 - a) *Hebrew language II* (Θ263)
 - b) *Job's book* (Θ256)

INTERSCHOOL OPTIONAL COURSE WITH THE SUPPORT
OF THE EUROPEAN PROGRAMME 'NSRF' UNDER THE CODE
04.05.06.72.33.01 OF THE ACTS 'UNIT OF INNOVATION
AND ENTERPRISING OF HIGHER EDUCATION'

SPRING SEMESTER (Θ242)

THEME: *Applications of religious enterprising and innovation to the religious tourism* T.H.3 ECTS 3

Scientific appointee: Professor Heraklis Rerakis

The course is offered to students studying at the 6th and 8th semesters who can choose it as an optional course and it is carried out in collaboration with the School of Economics and other Schools of the A.U.Th. The content of the course is related to knowledge and skills of the students to be capable of creating a future business with an innovative character. At the end of the semester and according to the instructed units a complete business plan is given in, based on a business idea which for the students of our School has religious and cultural context. The perspective of the courses of Enterprising and Innovation is the future integral accession and instruction of these courses in the Schools of the A.U.Th. So that the students who are not willing to exercise their profession in the Education System, to be able to create an enterprise.

**GUIDELINES REGARDING THE APPLICATION OF
THE PROGRAMME OF STUDIES**

Head of the Pregraduate Studies: Professor Theodoros Yiagou

A student is graduated when he has completed 165 credits or 240 ECTS, namely 135 from the compulsory courses and 30 from the optional courses. The compulsory courses have been analysed in 8 semesters and correspondingly with the essential priorities. Every optional corresponds to 3 credits or 3 ECTS.

In every semester the students collect credits :

Semester	A	B	C	D	E	Στ	Z	H
Compulsory	19	19	13	15	16	18	17	18
Optional	-	3	6	3	3	3	6	6
Total	19	22	19	18	19	21	23	24

From the optional courses the students are obliged to choose 5 winter courses (15 credits) and 5 spring courses (15 credits) through all the semesters, so that they can graduate (30 credits or 30 ECTS). In every semester the students can choose 3 optional courses more which they might have not chosen in the preceding semesters, apart from the optional courses that they are obliged to have. They can select courses from other schools as well, and the credits should not surpass the 6 credits (6 ECTS) in total.

Beside their obligation to collect 165 credits or 240 ECTS so that they can graduate, they also have the following tasks:

a) To attend successfully a foreign language for 4 semesters for 3 hours per week. They are obliged to attend the foreign language they have chosen the day of their first enrolment in the School. (The foreigners should be examined in the Greek language as a foreign language in the School of Modern Greek language in A.U.Th.).

b) Once a week, they should participate in the Divine Services of the School, as practices on the courses of Liturgics and Homeletics.

The fulfilment of the above obligations is confirmed by the teacher of the foreign language and by the department of Worship, Archaeology and Art, correspondingly.

According to the new Law for the reformation of the institutional context of the Universities (N.3549/2007, artic.14, par. 2) since the academic year 2006-2007, it is not allowed for the students who will be enrolled in a Greek University, the selection and examination of the compulsory courses of higher semesters, if they have not passed successfully those of lower semesters.

ECTS SYSTEM

Coordinator of the School for ECTS: Kyriakoula Papademetriou,

Assistant Professor

Deputy Coordinator: Miltiadis Vantsos, Assistant Professor

The system ECTS= European Credit Transfer and Accumulation System is a systematic way of describing an educational programme by using credits which illustrate the process of the work so that the goals of the programme are accomplished. The process of the work consists of the time and the quantity of work that a student needs to acquire the knowledge and the dexterities by the programmed procedure of learning.

A complete semester of studies is considered to correspond to 30 credits (that means 900 hours of studying). Consequently, a credit corresponds to 1/30 of the required credits in every semester. In each course the credits are given correspondingly with the process of the work, depending on various educational activities of the course (such as attending the courses, study, practice, tests). The student who succeeds in the required work, he passes the course and takes the credits ECTS of the course.

THE ERASMUS EUROPEAN PROGRAMME 2011-13

Department Coordinator: Kyriakoula Papademetriou, assist. professor

The Department of Pastoral and Social Theology cooperates with a number of European Institutions of Higher Education within the frame of Life Long Learning Programme through a bilateral agreement. It develops cooperation programmes and accepts exchange students and staff members from the following Institutions:

- Universite de Strasbourg, Theologie Catholique – F (France), Appointee: prof. Despo Lialiou
- Ludwig-Maximilians-Universitat Munchen - D (Deutschland), Appointee: prof. Despo Lialiou
- Univerzita Karlova v Praze – CZ (Czechia), Appointee: assist. prof. Kyriakoula Papademetriou
- Universiteit van Amsterdam (for staff members) – NL (Holland), Appointee: assist. prof. Kyriakoula Papademetriou
- University of Presov – SK (Slovakia), Appointee: lect. Soutana Lambrou
- Universite de Strasbourg, Theologie Protestante – F (France), Appointee: assist. prof. f. Cristos Filotis
- Universitat zu Kiel – D (Deutschland), Appointee: assist. prof. Konstantinos Bozinis
- Universitat Basel – CH (Switzerland), Appointee: assist. prof. Konstantinos Bozinis
- Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca – RO (Romania), Appointee: assist. prof. f. Konstantinos Karaisaridis

Courses at the Aristotle University of Thessaloniki are normally taught in Greek. However, the LLP/Erasmus professors may teach in English. Also, there are special arrangements for LLP/Erasmus students, such as assignment of essays in English with the use of English bibliography in small group of students. Also, there are four two-week courses organized specifically for LLP/ERASMUS students with the support of the EU (LLP) at the beginning of each semester: two in October and two in March (beginners' level).

The School of Modern Greek Language of A.U.T.H organizes Erasmus Intensive Language Courses (E.I.L.C.) on the following periods:

- a)Intensive Summer Course
- b)Intensive Winter Course

Information on the website:
<http://www.eurep.auth.gr>

**PROGRAMME OF STUDIES PER SEMESTER
AND COURSE CONTENTS**

T.H.: Teaching Hours

ECTS: ECTS Credits

SEMESTER I

1. [102Y] INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT T.H. 3, ECTS 4

Assistant Professor Athanassios Paparnakis

Lecturer Evangelia G. Daphni

Introductory themes of the Old Testament from historical and philological point of view for each book of the Old Testament. History and tradition of the original Hebrew text and interpretation. Conditions of writing, content and teaching of each book separately.

The lesson is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

2. [103Y] INTRODUCTION TO THE NEW TESTAMENT T.H. 3, ECTS 4

Lecturer Aikaterini Tsalamponi

Theory

The course offers a) basic information regarding the New Testament text and its history, the formation of the New Testament Canon, the editions and translations of the New Testament, and b) a short introduction to the books of the New Testament (outline and content, historical, philological and exegetical issues, theological message of each book).

Practice

In the practical part of the course the following topics will be discussed: a) the history of the manuscript tradition of the NT text, b) its major witnesses, c) ancient and modern translations of the NT, d) the critical text of the NT (criteria, text types, editions etc.), and e) the concrete example of the critical edition of the NT by the Münster Nestle-Aland Institute.

3. [105Y] INTRODUCTION TO THE CHRISTIAN LITERATURE

T.H. 2, ECTS 4

Associate Professor Symeon Paschalides

The meaning of the terms Father and Patrology, the cultural environment where the Christian Literature was developed, the varieties of

this Literature, the periods of its development and all about the works of the Church Fathers are presented.

4. [107Y] ANCIENT GREEK I

T.H. 3, ECTS 3

Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou

Texts of ancient Greek authors are taught for the study of ancient Greek with reference to the language of Scripture and the Church Fathers. Practical training in the ancient Greek language.

5. [104Y] INTRODUCTION TO THE CHURCH HISTORY T.H. 2, ECTS 4

Associate Professor Vassileios Koukoussas

Introduction to the basic periods and to the sources of the Church History since its foundation.

6. [106Y] INTRODUCTION TO THE DIVINE WORSHIP T.H. 4, ECTS 4

Assistant Professor protopresbyter Konstantinos Karaissaridis

General introductory themes to Divine Worship. Introduction to the weekly practice in worship and preaching. Temple, vessels, vestments, liturgical books, liturgical terminology. Services and practice in the church of the Faculty. Practical training in Liturgics.

7. [108Y] INTRODUCTION TO PSYCHOLOGY T.H. 2, ECTS 3

Professor Heraklis Rerakis

The Psychology in the past and today. A brief history of Psychology. Ancient Greeks, Middle-Ages, Renaissance, recent Philosophy of Psychology. The relations of Psychology with Theology and the other humanistic sciences. Developing Psychology, Psychology of personal differences, Depth Psychology. The importance of symbols in Psychology and Theology. Analysis of basic psychological terms.

8. [101Y] INTRODUCTION TO THEOLOGY T.H. 2, ECTS 4

Professor Theodoros Yiagou

The importance and the purpose of the course. The meaning of the term Theology and the development of Christian Theology. Church and Theology. Theological education in the orthodox world. The structure of the theological science.

9. FOREIGN LANGUAGE

T.H. 3

ENGLISH: Maria Matthaiou

FRENCH: Eleni Ginou

GERMAN: Panagiota Popoti

GREEK: School of Modern Greek Language of A.U.Th.

SEMESTER II

1. [201Y] EXEGESIS OF THE OLD TESTAMENT

T.H. 2, ECTS 3

Lecturer Evangelia G. Daphni

Hermeneutical analysis of Old Testament texts from the Septuagint text (LXX) with comparative reference to the Masoretic text.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

2. [202Y] EXEGESIS OF THE SYNOPTIC GOSPELS AND THE ACTS OF THE APOSTLES

T.H. 3, ECTS 4

Lecturer Aikaterini Tsalamponi

Exegesis of passages from the Synoptic Gospels. The focus will be on Mark but also reference will be made to the synoptic parallels. Investigation / comparison of their particularities (language, style, tradition and theological focus) in the three Synoptics. Reference to the patristic exegetical tradition and to the contemporary exegetical methods. Exegesis of selected passages from the Acts of the Apostles and discussion of the main literary and theological features of the book.

3. [205Y] INTRODUCTION TO RELIGION

T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Apostolos Kralidis

Introduction to the meaning of religion. The appearance of religion and the determination of its content. Terminology and basic principles and directions of Religion. Comparative Religion, Philosophy of Religion, Phenomenology of Religion.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

4. [208Y] SCIENTIFIC METHODOLOGY

T.H. 2, ECTS 2

Lecturer Aikaterini Tsalamponi

In this course the method and strategies of researching for and writing an academic essay / thesis will be taught.

5. [206Y] ANCIENT GREEK II

T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou

Texts of ancient Greek authors are taught for the study of ancient Greek with reference to the language of Scripture and the Church Fathers. Practical training in the ancient Greek language.

6. [204Y] CHURCH HISTORY

T.H. 2, ECTS 3

Professor Konstantinos Chrestou

History of the Church since its foundation. The most important events of the historical past are evaluated and presented which are concerned about the historical life of the Church and are connected with its mission into the world, having as criterion the apostolic and ecclesiastical tradition.

7. [203Y] HISTORY AND CONTEMPORARY SITUATION OF THE CHURCH OF GREECE & CYPRUS I

T.H. 1, ECTS 2

Professor Athanassios Karathanassis

History and contemporary situation of the Greek Church and the Church of Cyprus.

8. [210Y] HISTORY OF BYZANTINE CIVILIZATION

T.H. 2, ECTS 2

Professor Konstantinos Chrestou

An examination of basic stages of the history of the Byzantine Empire and of the development of the Byzantine civilization.

9. [207Y] HISTORY OF ANCIENT AND BYZANTINE PHILOSOPHY

T.H. 2, ECTS 2

Assistant Professor Konstantinos Bozinis

Presentation of the main streams of the classical and latter philosophy of the ancient times, so that the elements used by the Church Fathers in the dialogue with the gentiles and heretics should be exhibited and the characteristics of the Byzantine philosophy which was used for the expression of the Christian doctrine to the cultural surroundings of the Church as well.

10. [209Y] ECCLESIASTICAL MUSIC-THEMES OF LITURGICAL MUSIC
T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou

Introduction to Byzantine Ecclesiastical Music. Primary and secondary sources, periods of development of Ecclesiastical hymn. Onomatology and content of music codices. Manuals of music theory and the art of chanting.

Theory and practice of the art of chanting. New method of Ecclesiastical music. The hymns of the Byzantine Liturgies and Services of Divine Worship.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

11. FOREIGN LANGUAGE T.H. 3

ENGLISH: Maria Matthaiou

FRENCH: Eleni Ginou

GERMAN: Panagiota Popoti

GREEK: School of Modern Greek Language of A.U.Th.

12. OPTIONAL COURSES 1 T.H. 3, ECTS 3

From the course list of the spring semester for 3 credits.

SEMESTER III

1. [303Y] PATROLOGY-CHRISTIAN LITERATURE I (A) T.H.2, ECTS 4

Associate Professor Symeon Paschalides

The life, the writings and the teaching of the Church Fathers who lived and worked during the 1st till the 3rd c. are presented and the relevant philological and theological problems are solved.

2. [304Y] HISTORY AND INSTRUCTION OF FOREIGN RELIGIONS.
T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Apostolos Kralidis

Ancient Greek religion. History and instruction of the religions of Asia Minor, Middle East, Messopotamia, Egypt. Judaism and Islam. Eastern religions (Buddhism, Hinduism, Vrahmanism, Buddhism, Lamaism, Chinese and Japanese religions)

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

3. [302Y] HISTORY AND CONTEMPORARY SITUATION OF THE
ECUMENICAL PATRIARCHATE AND OF THE OTHER ANCIENT
PATRIARCHATES T.H. 2, ECTS 3

Lecturer Ioannes Bakas

History and contemporary situation of the Ecumenical Patriarchate and the other ancient Patriarchates (of Alexandria, Antioch, Jerusalem)

4. [301Y] HISTORY AND CONTEMPORARY SITUATION OF THE CHURCH
OF GREECE & CYPRE II T.H. 1, ECTS 3

Professor Athanassios Karathanassis

History and contemporary situation of the Greek Church and the Church of Cyprus.

5. [305Y] BYZANTINE AND CHRISTIAN ARCHAEOLOGY AND ART I
T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Angeliki Trivyzadaki

Introduction to Christian and Byzantine Archaeology and Art (terminology, sources and diagram of the Byzantine art in A.D. 324 till 1453) Early Christian architecture and painting are examined till the beginning of the Iconoclasm.

6. [308Y] BYZANTINE MUSICOLOGY – THE ART OF CHANTING
T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou

Introduction to the science of Byzantine Musicology. Overview of current Byzantine Music research (Greek and foreign) and the development of the art of chanting. Elements of Byzantine music palaeography and composition.

Terminology, morphology of Byzantine melos, the metrics of hymns. Theory and practice in the art of chanting, Octoechos, Troparia and chanting hymns. The greatest melody makers.

7. [306Y] SOCIOLOGY OF CHRISTIANITY T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Konstantinos Kotsopoulos

Introduction to the meaning of Sociology. Analysis of the basic functions of social life. Interpretation of social behaviour and action.

Divisions of the basic Science. Function of the whole society. Modern divisions and content. Methods and rules of the sociological research. The social teaching of Christianity and its attitude towards modern social problems. Foundation of the ethics and the worship based on Sociology of the doctrine for the connection of doctrine and ethos, and the teaching for the unity of the Church in the faith, administration and worship.

8. FOREIGN LANGUAGE

T.H. 3

ENGLISH: Maria Matthaiou

FRENCH: Eleni Ginou

GERMAN: Agni Daffa

GREEK: School of Modern Greek Language of A.U.Th.

9-10. OPTIONAL COURSES 2

T.H. 6, ECTS 6

From the course list of the winter semester for 6 credits.

SEMESTER IV

1. [402Y] EXEGESIS OF THE NEW TESTAMENT EPISTLES T.H. 2, ECTS 4

Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou

Interpretation of the Philippians of Apostle Paul. The basis of the interpretation is the patristic hermeneutical tradition in dialogue with the contemporary hermeneutics.

2. [405Y] PATROLOGY. CHRISTIAN LITERATURE I (B) T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Theodoros Pittaras

The life, writings and teachings of the Fathers who lived in the 4th till 8th century are presented and the relevant philological and theological problems are solved.

Practical training in the use of the sources of Patrology, using the indexes and other reference books.

3. [403Y] HISTORY AND CONTEMPORARY SITUATION OF THE SLAVIC AND THE OTHER ORTHODOX CHURCHES T.H. 2, ECTS 3

Professor Michael Tritos

History and contemporary situation of the Slavic and other Orthodox Churches.

4. [408Y] THE HISTORY OF MODERN HELLENISM T.H. 2, ECTS 4

Professor Athanassios Karathanassis

The tripartite unity of Hellenism. Antiquity - Byzantium - New Hellenism. Research of the common elements of these three periods. The contribution of our ethnic historiographers in locating the Orthodox elements, institutions and ethnic traditions which consist this unity.

5. [608Y] HAGIOLOGY AND HEORTOLOGION T.H. 3, ECTS 4

Associate Professor Symeon Paschalides

Sources of Hagiology and its basic terminology. Analysis of the "companies" of the Saints, their *parrhesia* and their intercessions before God. Theological approach of the miracles and literary interpretation of the relevant collections. Theological confirmation of the honour to the Saints and the holy relics. Reference to the historic and contemporary canonical practice of the Church for the proclamation of new Saints. Study of the historical development of the Calendar of Feasts.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

6. [406Y] BYZANTINE AND CHRISTIAN ARCHAEOLOGY AND ART II T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Angeliki Trivyzadaki

Architectural types and the iconography of the mid-byzantine and post-byzantine churches.

7. [407Y] PASTORAL PSYCHOLOGY T.H. 2, ECTS 4

Associate Professor protopresbyter Athanassios Gikas

Introduction. Definition of the Pastoral Psychology. Relation of academic Theology and Pastoral Psychology. Depth Psychology and spiritual life. Depth Psychology and spiritual guidance of the souls. Orthodox Pastoral Psychology and its sources. Standards of the theoretical composition and practical application of the orthodox pastoral psychology. Pastoral psychologist researcher.

The soul conflict as a basic element of the development of the personality.

Starting points and structure of the soul conflict. Theories approach (Freud, Jung, Adler, K.Horney, Igor Carousso).

Biblical morphology of soul conflict (the "pastoral problem" as a procedure of soul conflict. The "pharisee's" structure of soul conflict. The complex of "white quilt". The complex of "Juda". The structure of the "materialistic" substitute of soul conflict. The "complex of Hessau")

Biblical morphology of the solution of the soul conflict (The problem of solving the soul conflict. The "scapegoat", the prodigal son, the tax collector, the paralytic in Capernaum, Zacchaeos).

The case of "patristic craftiness" as a healing drama. Guilt and aggressiveness relating with the ideal image of the person. Adolescence and religiousness. The communication of the Church with the contemporary world.

8. FOREIGN LANGUAGE

T.H. 3

ENGLISH: Maria Matthaiou

FRENCH: Eleni Ginou

GERMAN: Agni Daffa

GREEK: School of Modern Greek Language of A.U.Th.

9. OPTIONAL COURSES 1

T.H. 3, ECTS 3

From the course list of the spring semester for 3 credits.

SEMESTER V

1. [503Y] CHRISTIAN LITERATURE II (A)

T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Soultana Lambrou

The life, writings and teachings of the Fathers and ecclesiastical writers from 9th to 11th centuries are presented. Literary and theological problems of this period are solved.

2. [505Y] HISTORY OF DOGMAS

T.H. 3, ECTS 4

Assistant Professor protopresbyter Chrestos Filoti - Vlahavas

Historic-systematic presentation of the formulations of the Church doctrines on the basis of the decisions of the synods and other written monuments with particular reference to the writings of the Holy Fathers.

3. [508Y] CONTEMPORARY CHRISTIAN HERESIES

T.H. 2, ECTS 3

Lecturer protopresbyter Vassileios Georgopoulos

Introduction about heresies. Historical-theological context of the emergence of modern Christian heresies. General principles of Protestantism, responsible of the development of these heresies. Teaching and refutation of these Christian heresies as Chiliasm, Adventists, Pentekostians, New-Pentekostians, Mormons, God's Children and some other "hyperdogmatic" groups activating in Greece, on the basis of tradition and life of the Orthodox Church.

4. [504Y] BYZANTINE AND CHRISTIAN ARCHAEOLOGY AND ART III

T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Angeliki Trivyzadaki

Presuppositions of hermeneia and hermeneutical approach of the Byzantine art.

5. [506Y] HOMILETICS. THE HISTORY OF PREACHING T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Tryfon Tsompanes

Introduction to Homiletics. The history of Christian preaching. The ministering of preaching. Subjects and sources of preaching. Interpretation of patristic homiletic texts.

6. [507Y] HYMNOLOGY T.H. 2, ECTS 4

Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou

Presentation of the basic hymnographic terms (antiphones, hymns of the ascent, kathismata, idiomels (owntones), odes etc.) and the relative liturgical Church books. Examination of the origin and development of the early Church hymnography. The creation of the Kontakion and the Canon. Presentation of the main hymnographers and their work and theological analysis of the content of representative hymnographic texts.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

7. [706Y] PASTORAL THEOLOGY WITH PRACTICE I T.H. 3, ECTS 4

Associate Professor protopresbyter Athanassios Gikas

Introduction to the Pastoral Science. The Theology of Pastoral Science. The contemporary general frames and methods of the pastoral office. The personality of the pastor and his people. The sanctifying, teaching and administrative work of a pastor.

Training practice. With the assistance of a theologian from the Secondary Education.

8. OPTIONAL COURSES 1

T.H. 3, ECTS 3

From the course list of the winter semester for 3 credits.

SEMESTER VI

1. [401Y] THEOLOGY OF THE OLD TESTAMENT

T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Athanassios Paparnakis

Systematic presentation and analysis of the basic theological ideas and topics of the Old Testament related to its theology, anthropology, christology, soteriology, ecclesiology, eschatology that constitute the content of its supernatural divine revelation.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

2. [610Y] NEW TESTAMENT LANGUAGE AND HERMENEUTICS

T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Kyriakoula Papademetriou

Consideration of the language as a means of interpretation of the New Testament. Presentation and application of linguistic and literature theories of interpretation on the NT text. Theory and methodology of Hermeneutics. Presentation and practice of ancient and modern interpretative methods for the text of the New Testament.

3. [602Y] CHRISTIAN LITERATURE II (B)

T.H. 2, ECTS 4

Lecturer Soultana Lambrou

The life, writings, teaching and general activity of the Fathers and ecclesiastical writers during 12th to 15th c. are presented and the literary and theological problems of the Christian literature of this period are solved.

Practical training in the use of the sources of Patristics, using the indexes and other reference books.

4. [605Y] DOGMATICS OF THE ORTHODOX CATHOLIC CHURCH I

T.H. 2, ECTS 3

Associate Professor Vassileios Tsingos

a) Introduction to the dogmatic theology of the Orthodox Catholic Church: Content, methodology and a brief historical examination of the

Orthodox Dogmatic theology. The meaning, the "sources" and the formation of the orthodox doctrines. Their print on theology and the life of the Church for the renovation and theosis of man in Christ. The organic and unbreakable connection of doctrine and morale, faith and life. The theological method of the Church Fathers. Introduction to the theological gnosiology.

b) "Precise Presentation" of the content of the Orthodox faith based on the monuments of faith and life of the Orthodox Catholic Church. The main doctrines – Theology- Trinitarian Theology, Cosmology and Anthropology are presented in a systematic manner.

5. [606Y] INTERPRETATION OF DOGMATIC AND SYMBOLIC TEXTS I
T.H. 2, ECTS 3

Professor Despo Laliou

Systematic interpretation of the dogmatic and symbolic texts of the Orthodox Church of the first three Ecumenical Councils, i.e. interpretation of the Creeds (symbols), the Exposition of the Reconciliations in 433 and the canons of dogmatic interest of the first three Ecumenical Councils.

**6. [604Y] SYMBOLICS. INTERORTHODOX AND INTERCHRISTIAN
RELATIONS. HISTORY OF THE ECUMENICAL MOVEMENT**
T.H. 2 ECTS 3

**Associate Professor Metropolitan of Bursa Elpidophorus
Lambryniades**

Elements from the theology and life of heterodox Christians in relation and comparison to the Orthodox Dogma. Important elements of the interorthodox and interchristian relations and questions over the process of the "Ecumenical Movement". The aim of this course is to project the universality of the Orthodox Dogma in connection with questions raising from the denominational dialogues.

With the assistance of a theologian from the Secondary Education.

7. [611Y] SOURCES OF DIVINE WORSHIP. RITUALISTICS
T.H. 2, ECTS 3

Lecturer Fr. Chrysostomos Nassis

Ancient and new sources of the divine worship. Similarities. Comparisons. Interpretation. Evaluation. Conclusions. Outline of the everlasting course of the liturgical and ritual developments of the Christian

worship. Study of the order of the divine liturgy, of the mysteries, of the services etc.

8. [607Y] HOMILETICS- ART OF WORSHIP

T.H. 2, ECTS 3

Lecturer Tryfon Tsompanes

Forms of preaching. Aspects of Preaching. Writing and delivering a speech. Artistic approach of the ecclesiastical teaching. Exercises-dissertations on Homiletics. Aesthetics, beauty and charm of the liturgical arts: church building, painting, psalmody, liturgical vessels and sacred vestments etc.

Exercises on Homiletics.

9. [609Y] MISSIONARY WORK

T.H. 2, ECTS 2

Assistant Professor Konstantinos Kotsopoulos

The need of Missionary work in our days. Its relation with other theological subjects. The meaning and aim of the Missionary work. The establishment and organisation of the Church. The missionary preaching of the Apostle Peter. The missionary preaching of the Apostle Paul. Missionary Travels. Cyril of Jerusalem, John Chrysostom, Cyril and Methodios, the example of missionaries. The qualifications of a missionary. Worship and Missionary work. The contribution of the monks and the laity in the missionary work of the Church. The missionary work of the Church in Alaska, Africa, Korea, Japan and Hong Kong.

10. OPTIONAL COURSES 1

T.H. 3, ECTS 3

From the course list of the spring semester for 3 credits.

SEMESTER VII

1. [501Y] NEW TESTAMENT THEOLOGY AND EXEGESIS OF

JOHANNINE LITERATURE

T.H. 2, ECTS 3

Lecturer Aikaterini Tsalamponi

In this course the most important aspects of the theological thought of the NT writers will be presented. The particular theological focus of each book will be associated with the life of the early Christian communities and with the tendencies that developed in them. The patristic reception and further development of these theological ideas will also be discussed. Finally special reference will be made to the theology of the so-called "Johannine literature".

2. [708Y] CHRISTIAN LITERATURE III T.H. 3, ECTS 3

Lecturer Anna Karamanidou

The life, writings, teaching and general activity of the Fathers and ecclesiastical writers from 16th c. until today are presented. Literary and theological problems of the Christian literature of this period are solved.

Practical training in the use of the sources of Patrology, by using the Indexes and other sources.

3. [701Y] EXEGESIS OF THE FATHERS T.H. 2 ECTS 2

Lecturer Soutana Lambrou**Lecturer Theodoros Pittaras**

Interpretation, commentary and theological analysis of selected texts of the Church Fathers. Linguistic and literary analysis of patristic texts.

4. [703Y] LITURGICS-HISTORY & THEOLOGY OF DIVINE WORSHIP T.H. 4, ECTS 4

Assistant Professor archimandrite Nikodemos Skrettas

Introduction to Liturgics. Sources of Liturgics. Historical development of the Worship. Liturgical types of the East and the West. Practical training on Liturgics.

5. [702Y] CHRISTIAN ETHICS I T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Miltiadis Vantsos

Christian Ethics is concerned about the spiritual life of man, his relation with God, the fellow man and the world. The created in the image of God man is asked to participate in his renovation in Christ and with the Holy Spirit to attain theosis. In this concept the meaning and the content of the ethics are investigated and foundational issues of moral and spiritual life are examined as well. Such issues are the participation in the Mysteries of the Church, love, repentance, prayer, freedom and observance of God's commandments.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

6. [705Y] SOURCES OF THE CANON LAW T.H. 1, ECTS 2

Professor Theodoros Yiagou

Analysis and presentation of Canon Sources of the Church, i.e. of the ancient canon and law canon collections, the monastic typika, confessor's

books, selective canon works, the collection during the Turkish occupation etc.

7. [704Y] CANON LAW I

T.H. 2, ECTS 3

Professor Theodoros Yiagou

Introduction to the science of Canon Law. Applications of the sources of Canon Law. Interpretative methods of the holy canons.

8. [707Y] GENERAL PAEDAGOGICS WITH EXERCISES. TRAINING PRACTICE

T.H. 2, ECTS 4

Professor Heraklis Rerakis

A. Paedagogics and education. The history of education. The relationship of paedagogics with other humanistic sciences and Theology. Education - Teaching Instruction, Learning. Educational goods. Environment and education. Paedagogical relationships. Adult psychology - Intellectual power. Christian paedagogics. Formation in Christ and the educational sciences. Orthodox ecclesiastical education. The Church fathers and the education of the youth.

B. Practical training of the students in schools of Secondary Education in Thessaloniki for paedagogical instruction.

9-10. OPTIONAL COURSES 2

T.H. 6, ECTS 6

From the course list of the winter semester for 6 credits.

SEMESTER VIII

I. [801Y] DOGMATICS OF THE ORTHODOX CATHOLIC CHURCH II

T.H. 2, ECTS 2

Associate Professor Vassileios Tsingos

"Precise presentation" of the content of the orthodox faith, based on the "monuments" of faith and life of the Orthodox Catholic Church. It is continued by what was taught in semester F. The presentation of the most important doctrines especially that of the Divine Dispensation (Economy) is completed in a systematic manner. Christology (the Chalcedonian doctrine, consequences of the hypostatic union of the two natures of Christ, the two natural wills and the two natural energies of Christ). The redeeming task of Christ. The teaching about Church. The Holy Spirit and the life of the Church. The mysteries as means and manner of renovation of man.

Ecclesiological Anthropology. Eschatological perspective and perfection of man.

2. [802Y] INTERPRETATION OF DOGMATIC AND SYMBOLIC TEXTS II
T.H. 2, ECTS 3

Professor Despo Laliou

Systematic interpretation of dogmatic and symbolic texts of the Orthodox Church of the 3rd, 4th, 5th, 6th and 7th Ecumenical Councils, i.e. interpretation of terms and canons of dogmatic interest.

3. [804Y] LITURGICS. BYZANTINE LITURGICAL TYPE T.H. 3, ECTS 4

Assistant Professor protopresbyter Konstantinos Karaissaridis

Introduction to the Byzantine liturgical type. The Divine Liturgy. Baptism, ordinations, repentance, holy unction, matrimony, blessing of the water, consecration of a church, funeral services. Practical training in Liturgics.

4. [803Y] CHRISTIAN ETHICS II T.H. 2, ECTS 3

Assistant Professor Miltiadis Vantsos

In the context of the relations of man with his fellow man and the creation, critical issues concerned with the spiritual and social life of man, such as the marriage, the upbringing of children, the work, the wealth, the poverty, the environmental problem, the concept of pain and death, and issues of bioethics as well, are examined and investigated on Christian ethics aspects.

The course is supported by the website www.lib.auth.gr-blackboard

5. [806Y] PASTORAL THEOLOGY WITH PRACTICE II T.H. 3, ECTS 4

Associate Professor protopresbyter Athanassios Gikas

Practical training of the students with visits to parishes, philanthropic institutions of pastoral ministry and contact with any special case of pastoral activity.

With the assistance of a theologian from the Secondary Education.

6. [805Y] CANON LAW II T.H. 3, ECTS 3

Lecturer Georgios Gavardinas

The Church policy. The authority, administration and the life of the Church. The administrative institutions of the Ecumenical Patriarchate and the statutory legislation in Greece.

7. [808Y] CANON LAW, STATE AND CHURCH RELATION T.H.2, ECTS 2

Lecturer Demetrios Nikolakakis

The law of the Orthodox Church. The law that exists in the relations of the State with the religious communities in general. Particularly the relations of the State and the Greek Church. The law of the Greek church and the particular ecclesiastical institutions in Greece.

**8. [807Y] SPECIALIZED TEACHING OF THE 'RELIGIOUS LESSON'
EUROPEAN PROGRAMME 'NSRF' T.H. 2, ECTS 3**

Professor Heraklis Rerakis

A. The teaching of the subject of religious education involves the following themes: attitude, aim, role, contents, programmes of studies, didactic principles, methods and teaching forms, teaching aids, books, performance evaluation. Theory and practice of teaching the lesson. Christian education in multicultural societies. Religious education in the European Union countries.

B. Practical training of the students in schools of Secondary Education in Thessaloniki. Organization and realization of the practical training in High Schools and Lycea in the region (attendance of courses and sample teachings delivered by the students).

With the assistance of theologians from the Secondary Education.

**EUROPEAN PROGRAMME 'NSRF'
'PRACTICAL TRAINING PROGRAMME OF HIGHER
EDUCATION' UNDER THE CODE 04.05.06.72.31.01. OF THE
ACTS 'PRACTICAL TRAINING OF THE UNIVERSITIES'**

Project Leader: Professor Heraklis Rerakis

The Practical Training Programme is part of the National Strategic Reference Framework (NSRF) and is offered to the students of the 4th year of their studies in collaboration with the High Schools in Thessaloniki. The Programme has three phases: First, students are actively integrated into the secondary school environment gaining experience and knowledge relevant

to the organisation and administration of the education. Second, students attend the religious study programme of specific schools, the way of teaching and education and acquire teaching and educational experience. Third, students organize two teaching projects with the help of the Programme Supervisors and the teachers of theology of the school and conduct two teaching lessons. The aim of the Programme is the creative connection, collaboration and feedback of the University and the Secondary Education, the familiarisation of the students with their future work environment and the acquisition of knowledge and experience related to classroom paedagogics and teaching action.

8-9. OPTIONAL COURSES 2

T.H. 6, ECTS 6

From the course list of the spring semester for 6 credits,

COMPULSORY PRACTICAL TRAINING IN WORSHIP AND PREACHING

Appointees :

Assistant Professor archimandrite Nikodemos Skrettas

Assistant Professor protopresbyter Konstantinos Karaissaridis

Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou

Lecturer Tryfon Tsompates

A'. Performance of the liturgies of St. Chrysostom and St. Basil (with all their variations), of the Apostolic Orders, of James, of Mark, of Gregory, of the Byzantine and Jerusalem liturgy, of the liturgy of the Pre-sanctified Gifts, Roman and Armenian liturgies.

Performance of services: Vespers, Matins, Vigils, Great and Small Compline, Hours, All night Vigil, Trithekti, Blessing of the Water, Holy Oil, Akathist, Great Canon.

B'. Preaching by students (of the last year of studies) of all kinds of sermon (lower sermon, upper sermon, preaching) on all subjects (Gospels, Apostles, Old Testament, Divine Liturgy etc.).

C'. Within the frame of training in Liturgics and Homiletics there are obligatory educational exercises in metropolitan sees and parishes of Greece for the study of their liturgical life.

The services are performed on Thursday (8-10 a.m.) and they are attended by all staff members and School students.

PRACTICAL TRAINING OF THE DEPARTMENT

OF WORSHIP, ARCHAEOLOGY AND ART

Visits and conducted tours to churches-monuments, monasteries and archaeological sites are taken place in the context of the courses of Liturgics and Homiletics and of Christian Archaeology and Art for the students' training.

STUDIO OF HAGIOGRAPHY

With the responsibility of the Department of Worship, Archaeology and Art open lessons of byzantine painting and mosaics are given.

Appointee: Lecturer *Tryfon Tsompanes*

With the assistance of the candidate Dr of Theology Savvas Patzaridis, hagiographer.

LABORATORY OF PAEDAGOGICS- CHRISTIAN PAEDAGOGICS

Head: Professor *Heraklis Rerakis*

The Laboratory of Paedagogics-Christian Paedagogics was founded in the School of Pastoral and Social Theology in 2009 and it functions since then. The aims of the laboratory are:

1. The service of the educational and researching needs on the field of the education of the children and the adolescents, the psychopaedagogical and teaching and practical training of the pre-graduate and postgraduate students of the School of Pastoral and Social Theology and of other Schools as well with the use of multimedia, new methods and technologies.
2. The research and study on the fields of the theoretical Sciences and specifically of Paedagogics and the elaboration of scientific research related to educational matters.
3. Collaboration with the Church, Research Centres, Institutes, Laboratories and Faculties of Universities here and abroad provided that the scientific goals coincide and complete those of the Laboratory.
4. The organisation of scientific lectures, seminars, symposiums, congresses, daily workshops and other scientific events with the participation of Greek and foreign scientists.
5. The rendering of researching and scientific services on themes of education to public and private organizations that are interested.

COMPUTER LAB

Appointee: Professor *Despo Ath. Lialiou*
 e-mail: lialiou@past.auth.gr

Clerk: *Joannes Angelis*
 e-mail: iangelis@past.auth.gr
 tel.: 2310-99.7289

Since the academic year 2004-2005 at the School of Pastoral and Social Theology a Computer Lab is operated for the students and the researchers of the School. The access to electronic sources and magazines is possible in the context of the research, and of the teaching as well. The results of these informative systems are seen in the organization of the programmes for research of the School and the contemporary educational methods.

BYZANTINE CHOIR OF THE FACULTY OF THEOLOGY, A.U.Th. «THE THREE HIERarchs»

Teacher of the byzantine choir: Assistant Professor protopresbyter Spyridon Antoniou.

SCIENTIFIC ACTIVITIES OF THE DEPARTMENTS

The Department of Holy Bible and Patristic Literature in the context of the Programme of the Postgraduate Studies organizes a Seminar of the Orthodox Hermeneutical Theology and scientific sessions for the interpretation of Holy Bible on the basis of the biblical sciences and the sciences of Patrology and Religion concerning the hermeneutical understanding of the Bible. In these sessions, the teaching staff of the Department and other researchers as well, examine specific scientific subjects. In some cases the pregraduate students may attend the Seminar.

The Department of History, Dogma, Interorthodox and Interchristian relations in the context of the researching of Thematic Work "Textual and Hermeneutical Ecclesiastical Tradition" of the School organizes a meeting every year with the general theme "Saint Gregory Palamas". Lectures concerning the history, the literature and the relevant heortology of Saint Gregory Palamas are presented.

The Department of Worship, Archaeology and Art in the context of the researching of Thematic Work "Textual and Hermeneutical Ecclesiastical Tradition" of the School organizes a meeting every year with the general theme "Saint Demetrios". In this meeting lectures concerning the history, the literature and the relevant heortology of Saint Demetrios are presented.

NET OF TEXTUAL AND HERMENEUTICAL ECCLESIASTICAL TRADITION (THET)

On a permanent basis, since 2005, the Net (THET) operates and the scientific appointee is professor Despo Lialou. The Net works as an organised team of twelve researchers, members of the Teaching Staff of the School and collaborates with members of the Teaching Staff of the School of Theology and of the School of Philology of the A.U.Th. and also with colleagues of various Research Centres abroad. On a permanent basis the Net organizes two meetings annually for the research of the literature of the saints Demetrios and Gregorios Palamas. The ulterior purpose of the Net is the foundation of an Institute for Research for the study of saint's Demetrios literature.

PROGRAMME OF POSTGRADUATE STUDIES (P. P. S.)
POST GRADUATE DEGREES

The P.P.S. of the School of Pastoral and Social Theology provides the following degrees.

1. Post graduate degree of specialization (P.D.S.) in the following departments and with the following specializations.

A'. DEPARTMENT OF HOLY BIBLE AND PATRISTIC LITERATURE

Specializations:

- a) Holy Bible: i) Old Testament, ii) New Testament
- b) Patristic Literature
- c) Science of Religion

B'. DEPARTMENT OF CHURCH HISTORY AND DOGMATIC THEOLOGY

Specializations:

- a) Church History
- b) Hellenism and Orthodoxy
- c) Dogmatic and Symbolic Theology

C'. DEPARTMENT OF LITURGICS, CHRISTIAN ARCHAEOLOGY AND ART

Specializations:

- a) Liturgics
- b) Christian Archaeology and Art
- c) Hagiology
- d) Byzantine Musicology and the Art of Chanting

D'. DEPARTMENT OF LAW, ORGANIZATION, LIFE AND MINISTRY

OF THE CHURCH

Specializations:

- a) Canon Law – Pastoral Science– Missionary
- b) Paedagogics- Pastoral Psychology
- c) Christian Ethics-Sociology

2. Doctorate Degree (D.D) of Theology which is independent from the specialization.

**ADMINISTRATION OF THE PROGRAMME OF THE
POSTGRADUATE STUDIES (P. P. S.)**

Members of the Administration of the P.P.S. is the General Assembly with specific composition, the Coordinating Committee and the Head of the Postgraduate Studies.

GENERAL ASSEMBLY WITH SPECIFIC COMPOSITION

President: the President of the School,

Professor Athanassios Karathanassis

Members: The members of the Teaching Staff of the School who have the responsibility for the postgraduate Studies.
Two representatives of the postgraduate students.

COORDINATING COMMITTEE

Head of the Postgraduate Studies: Associate Professor **Symeon Paschalides**

Two members of the Teaching Staff with postgraduate task from each Department:

From the Department of Holy Bible and Patristic Literature:

Assistant Professor **Athanassios Paparnakis**

Lecturer **Anna Karamanidou**

From the Department of History, Doctrine, Inter-orthodox and Inter-christian Relations :

Associate Professor **Vassileios Koukoussas**

Assistant Professor **Konstantinos Bozines**

From the Department of Worship, Archaeology and Art :

Assistant Professor archimandrite **Nikodemos Skrettas-Plexidas**

Assistant Professor protopresbyter **Spiridon Antoniou**

From the Department of Law, Organization, Life and Ministry of the Church:

Professor **Heraklis Rerakis**

Associate Professor protopresbyter **Athanassios Gikas**

THE SECRETARIAT OF THE P. P. S.

The administrative support of the P.P.S. has the Secretariat of the School of Pastoral and Social Theology.

**POSTGRADUATE COURSES
FOR THE ACADEMIC YEAR 2010-2011**

A. DEPARTMENT OF HOLY BIBLE AND PATRISTIC LITERATURE

a) SPECIALIZATION IN HOLY BIBLE

1. OLD TESTAMENT (OT)

		T.H. ECTS
OT9. Exegesis of the prophetic books of the Old Testament	3	10
<i>Ath. Paparnakis, assistant professor</i>		

OT1. Introductory themes in the Old Testament	3	10
<i>Evang. Daphni, lecturer</i>		

II. Semester

OT4. History of the exegesis of the Old Testament	3	10
<i>Ath. Paparnakis, assistant professor</i>		
OT5. The biblical Israel and its environment in the Ancient Near East (History-Religion-Culture)	3	10

Evang. Daphni, lecturer

III. Semester

OT6. The Old testament in the New Testament and the Church Fathers	3	10
<i>Ath. Paparnakis, assistant professor</i>		

OT8. Exegesis of the poetical-instructional books of the Old Testament	3	10
<i>Evang. Daphni, lecturer</i>		

2. NEW TESTAMENT (NT)

I. Semester

NT4. Themes of the language of the New Testament	3	10
<i>Kyr. Papademetriou, assistant professor</i>		

NT17. Specialized themes of the New Testament	3	10
<i>Aik. Tsalamponi, lecturer</i>		

		T.H. ECTS
II. Semester		
NT12. Themes of Hermeneutics of the New Testament <i>Kyr. Papademetriou</i> , assistant professor	3	10
NT2. Themes of History of the New Testament: Graeco-roman World <i>Aik. Tsalamponi</i> , lecturer	3	10
III. Semester		
NT6. New Testament and the literature of its era <i>Kyr. Papademetriou</i> , assistant professor	3	10
NT16. New Testament and social themes <i>Aik. Tsalamponi</i> , lecturer	3	10

B) SPECIALIZATION OF PATRISTIC LITERATURE (PL)

		T.H. ECTS
I. Semester		
PL2. Specialised themes from the Literature of Apostolic Fathers and Confessors <i>Symeon Paschalides</i> , assoc. Professor	3	10
PL14. Basic specifications of the Patristic Theology <i>Soultana Lambrou</i> , lecturer	3	10
PL1. Introduction to the Christian Literature <i>Anna Karamanidou</i> , lecturer	3	10
PL3. Themes of Ecclesiastical Literature and patristic theology of the 3 rd and 4 th c. <i>Theod. Pittaras</i> , lecturer	3	10
II. Semester		
PL10. Technique of patristic texts edition <i>Sym. Paschalides</i> , assoc. professor	3	10
PL5. Specialised themes of the Patristic Theology (Mysticism- Hesychasm- Neptiki Theology) <i>Soultana Lambrou</i> , lecturer	3	10
PL11. The Patristic Studies in the West after the Renaissance <i>Anna Karamanidou</i> , lecturer	3	10
PL6. Themes of Ecclesiastical Literature and patristic theology from the 5 th c. until the 8 th c	3	10

Theod. Pittaras, lecturer

		T.H. ECTS
III. Semester		
PL13. Great landmarks of Patristic Theology <i>Symeon Paschalides</i> , assoc.professor		3 10
PL7. Themes of Ecclesiastical Literature and Patristic Theology from 9 th to 15 th c. <i>Soultana Lambrou</i> , lecturer		3 10
PL8. Themes of Ecclesiastical Literature and Patristic Theology during the Turkish occupation <i>Anna Karamanidou</i> , lecturer		3 10
PL4. Specialized themes from the chalcedonian and post-chalcedonian Literature <i>Theod. Pittaras</i> , lecturer		3 10

C) SPECIALIZATION IN THE SCIENCE OF RELIGION (SR)

I Semester

SR1. Introductory themes in the Science of Religion <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10
SR11. Specialized themes in the Science of Religion <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10

II. Semester

SR2. History of religions <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10
SR3. Christianity and religions. Aspects of the Holy Bible and the Church Fathers <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10

III. Semester

SR4. Ancient Greek Religion <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10
SR9. Islam and contemporary ideological movements <i>Ap. Kralidis</i> , assistant professor	3 10

B. DEPARTMENT OF CHURCH HISTORY AND DOCTRINAL THEOLOGY

A) SPECIALIZATION IN CHURCH HISTORY (CH)

I. Semester

		T.H. ECTS
CH13. Specialized themes of Orthodoxy in Southeastern Europe I	3 10	
<i>Mich. Tritos, professor</i>		
CH1. Themes of Introduction in the Church History I	3 10	
<i>V. Koukoussas, assoc. professor</i>		
CH9. Historical landmarks of the local Orthodox churches (Ecumenical Patriarchate, Patriarchates of the East, new Patriarchates, autocephalous Churches, self-reliant Archdioceses and Bishoprics) I	3 10	
<i>Ioan. Bakas, lecturer</i>		
II. Semester		
CH14. Specialized themes of Orthodoxy in the Southeastern Europe II' <i>Mich. Tritos, professor</i>	3 10	
CH17. Themes of Church History II	3 10	
<i>Kon. Chrestou, professor</i>		
CH2. Introductory themes in the Church History II'	3 10	
<i>V. Koukoussas, assoc. professor</i>		
CH10. Historical landmarks of the local Orthodox churches (Ecumenical Patriarchate, Patriarchates of the East, new Patriarchates, autocephalous Churches, self-reliant Archdioceses and Bishoprics) II	3 10	
<i>Ioan. Bakas, lecturer</i>		
CH11. Historical landmarks of the local orthodox churches (Ecumenical Patriarchate, Patriarchates of the East, new Patriarchates, autocephalous Churches, self-reliant Archdioceses and Bishoprics) III	3 10	
<i>Ioan. Bakas, lecturer</i>		
III. Semester		
CH15. Specialized themes of Orthodoxy in the South- eastern Europe III <i>Mich. Tritos, professor</i>	3 10	
CH18. Themes of Church History III	3 10	
<i>Kon. Chrestou, professor</i>		
CH3. Themes of Introduction in the Church History III	3 10	
<i>Vas. Koukoussas, assoc. professor</i>		
CH4. Themes of Introduction in the Church History IV	3 10	
<i>Vas. Koukoussas, assoc. professor</i>		
CH12. Historical landmarks of the local orthodox churches (Ecumenical Patriarchate, Patriarchates of the East,	3 10	

new Patriarchates, autocephalous Churches, self-reliant Archdioceses and Bishoprics) IV

Ioan. Bakas, lecturer

B) SPECIALIZATION OF HELLENISM AND ORTHODOXY (HO)

I. Semester

	T.H. ECTS
HO6. Books and manuscripts during the Turkish occupation <i>Ath. Karathanassis</i> , professor	3 10
HO7. Themes of orthodox spirituality A' <i>Despo Lialiou</i> , professor	3 10
HO8. Themes of orthodox spirituality B' <i>Despo Lialiou</i> , professor	3 10
HO11. Themes of the History of the Byzantine spiritual life I <i>Kon. Chrestou</i> , professor	3 10

II. Semester

HO2. Orthodoxy- Race – Education- Culture II': The folk book and the religious reading <i>Ath. Karathanassis</i> , professor	3 10
HO9. Themes of orthodox spirituality III <i>Despo Lialiou</i> , professor	3 10
HO12. Themes of the History of the Byzantine spiritual life II' <i>Kon. Chrestou</i> , professor	3 10

III. Semester

HO3. History of the Modern Hellenism- History of Thessaloniki (1430-1821) <i>Ath. Karathanassis</i> , professor	3 10
HO13. Themes of the History of the Byzantine spiritual life III <i>Kon. Chrestou</i> , professor	3 10

C) SPECIALIZATION IN DOCTRINAL AND SYMBOLICAL THEOLOGY (DT)

I. Semester

DT5. Specialized themes in Dogmatics of the Orthodox Catholic Church I' <i>V. Tsingos</i> , assoc. professor	3 10
DT9. Themes of Christian Dogmatics (Symbolic, Inter-	3 10

Orthodox and Inter-Christian relations, History of
the Ecumenical movement) I'

Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades,

associate professor

T.H. ECTS

Theology of Doctrines I'

Fr. Chr. Filotis-Vlahavas, assistant professor

Aspects of the Greek ancient philosophy about God

Konst. Bozines, assistant professor

Aspects of interpretation of the doctrinal and symbolical

contexts in the Orthodox Church I'

Despo Lialiou, professor

Aspects of interpretation of the doctrinal and symbolical
contexts in the Orthodox Church II'

Despo Lialiou, professor

Generalized themes in Dogmatics of the Orthodox
and Catholic Church II'

V. Tsingos, assoc. professor

Aspects of Christian Dogmatics (Symbolic, Inter-
Christian and Inter-Christian relations, History of
the Ecumenical movement) II'

Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades,

associate professor

Theology of Doctrines II'

Fr. Chr. Filotis-Vlahavas, assistant professor

Theology of Doctrines III'

Fr. Chr. Filotis-Vlahavas, assistant professor

Philosophy of the Hellenistic era

Konst. Bozines, assistant professor

Aspects of interpretation of the doctrinal and symbolical
contexts in the Orthodox Church III'

Fr. Vassileios Georgopoulos, lecturer

Aspects of interpretation of the doctrinal and symbolical
contexts in the Orthodox Church IV'

Fr. Vassileios Georgopoulos, lecturer

Generalized themes in Dogmatics of the Orthodox

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

3 10

orthodox and Inter-Christian relations, History of
the ecumenical movement) I'

Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades,

associate professor

T.H. ECTS

DT17. History of Doctrines I'	3 10
<i>Fr. Chr. Filotiis-Vlahavas, assistant professor</i>	
DT13. Perceptions of the Greek ancient philosophy about God	3 10
<i>Konst. Bozines, assistant professor</i>	
DT1. Themes of interpretation of the doctrinal and symbolical
texts in the Orthodox Church I'	3 10
<i>Despo Laliou, professor</i>	

II Semester

DT2. Themes of interpretation of the doctrinal and symbolical - texts in the Orthodox Church II'	3 10
<i>Despo Laliou, professor</i>	
DT6. Specialized themes in Dogmatics of the Orthodox
Catholic Church II'	3 10
<i>V. Tsingos, assoc. professor</i>	
DT10. Themes of Christian Dogmatics (Symbolic, Inter-
orthodox and Inter-Christian relations, History of
the ecumenical movement) II'	3 10
<i>Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades,</i>
associate professor	
DT18. History of Doctrines II'	3 10
<i>Fr. Chr. Filotiis-Vlahavas, assistant professor</i>	
DT19. History of Doctrines III'	3 10
<i>Fr. Chr. Filotiis-Vlahavas, assistant professor</i>	
DT14. The philosophy of the Hellenistic era	3 10
<i>Konst. Bozines, assistant professor</i>	
DT3. Themes of interpretation of the doctrinal and symbolical
texts in the Orthodox Church III'	3 10
<i>Fr. Vassileios Georgopoulos, lecturer</i>	

III. Semester

DT4. Themes of interpretation of the doctrinal and symbolical
texts in the Orthodox Church IV'	3 10
<i>Fr. Vassileios Georgopoulos, lecturer</i>	
DT7. Specialized themes in Dogmatics of the Orthodox	3 10

Catholic Church III'

V. Tsingos, assoc. professor

		T.H. ECTS
DT8.	Specialized themes in Dogmatics of the Orthodox Catholic Church IV'	3 10
	<i>V. Tsingos</i> , assoc. professor	
DT11.	Themes of Christian Dogmatics (Symbolic, Inter-orthodox and Inter-Christian relations, History of the ecumenical movement) III'	3 10
	<i>Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades</i> , associate professor	
DT12.	Themes of Christian Dogmatics (Symbolic, Inter-orthodox and Inter-Christian relations, History of ecumenical movement) IV'	3 10
	<i>Metropolitan of Bursa Elpidophorus Lambryniades</i> , associate professor	
DT20.	History of Doctrines IV'	3 10
	<i>Fr. Chr. Filiotis -Vlahavas</i> , assistant professor	
DT15.	The Christianity and Philosophy during the early Christian ages	3 10
	<i>Konst. Bozines</i> , assistant professor	

C. DEPARTMENT OF LITURGICS, CHRISTIAN ARCHAEOLOGY AND ART

A) SPECIALIZATION IN LITURGICS (LT)

I. Semester

LT5.	The mysteries of the Orthodox Church	3 10
	<i>Fr. Nikod. Skretas</i> , assistant professor	
LT2.	Themes of interpretation of the Divine Liturgy	3 10
	<i>Fr. Kon. Karaissaridis</i> , assistant professor	
LT9.	Homiletics I'. Aesthetics of speech	3 10
	<i>Tryfon Tsompates</i> , lecturer	
LT4.	Interorthodox liturgical themes	3 10
	<i>Fr. Chrysostomos Nassis</i> , lecturer	

II. Semester

LT6.	Hermeneia and theology of liturgical benedictions and hymns	3 10
------	---	------

	<i>Fr. Nikod. Skretas</i> , assistant professor	T.H. ECTS
LT1.	Church, sacred utensils, vestments <i>Fr. Kon. Karaissaridis</i> , assistant professor	3 10
LT12.	Homiletics IV'. Homiletics approach of the Old Testament <i>Tryfon Tsompanes</i> , lecturer	3 10
LT7.	Specialised liturgical themes <i>Fr. Chrys. Nassis</i> , lecturer	3 10
III. Semester		
LT8.	Liturgical Rites and Euchologia <i>Fr. Nikod. Skretas</i> , assistant professor	3 10
LT3.	Contemporary liturgical issues <i>Fr. Kon. Karaissaridis</i> , assistant professor	3 10
LT10.	Homiletics II'. Aesthetics of worship <i>Tryfon Tsompanes</i> , lecturer	3 10
LT11.	Homiletics III'. The art of speech and the speech of art <i>Tryfon Tsompanes</i> , lecturer	3 10

b) SPECIALIZATION IN CHRISTIAN ARCHAEOLOGY

AND ART (AT)

I. Semester

AT2.	Iconography of Theotokos <i>Ang. Trivyzadaki</i> , lecturer	3 10
------	--	------

II. Semester

AT3.	Iconographic cycles of saints <i>Ang. Trivyzadaki</i> , lecturer	3 10
------	---	------

III. Semester

AT6.	Architecture of the Byzantine Churches (early Byzantine, middle Byzantine, post-Byzantine era) <i>Ang. Trivyzadaki</i> , lecturer	3 10
------	--	------

c) SPECIALIZATION IN HAGIOLOGY (HG)

I. Semester

	T.H. ECTS
HG1. Martyrdoms and martyrological collections <i>Sym. Paschalides</i> , associate professor	3 10

II. Semester

HG3. Hagiological sources of the middle Byzantine and Palaeologean era <i>Sym. Paschalides</i> , associate professor	3 10
---	------

III Semester

HG4. The hagiological texts of the post-Byzantine era <i>Sym. Paschalides</i> , associate professor	3 10
--	------

d) SPECIALIZATION IN BYZANTINE MUSICOLOGY AND THE ART OF CHANTING (BM)**I. Semester**

BM1. Manuscripts of chanting codes (10 th -19 th c.) and the Art of Chanting <i>Fr. Spyros Antoniou</i> , assistant professor	3 10
--	------

II. Semester

BM2. Themes of Byzantine and post Byzantine Musicology and the Art of Chanting <i>Fr. Spyros Antoniou</i> , assistant professor	3 10
--	------

III Semester

BM4. Themes of Aesthetics in Byzantine Music and Palaeography of the Chanting Art <i>Fr. Spyros Antoniou</i> , assistant professor	3 10
---	------

D. DEPARTMENT OF LAW, ORGANIZATION, LIFE AND MINISTRY OF THE CHURCH**a) SPECIALIZATION IN CANON LAW-PASTORAL-MISSIONARY****I. CANON LAW (CL)****I. Semester**

CL1. Interpretation of holy canons	3 10
------------------------------------	------

	<i>Theod. Yianguou, professor</i>	T.H. ECTS
CL5. Canon Law I'	<i>Geor. Gavardinas, lecturer</i>	3 10
II. Semester		
CL2. Monastic Rites and monastic canons	<i>Theod. Yianguou, professor</i>	3 10
CL6. Canon Law II'	<i>Geor. Gavardinas, lecturer</i>	3 10
CL7. Canon Law III'	<i>Dem. Nikolakakis, lecturer</i>	3 10
III. Semester		
CL4. Sources of Canon Law and Liturgics	<i>Theod. Yianguou, professor</i>	3 10
CL3. Sources of Canon Law	<i>Geor. Gavardinas, lecturer</i>	3 10
CL8. Canon Law IV'	<i>Dem. Nikolakakis, lecturer</i>	3 10
2. PASTORAL (PT)		
I. Semester		
PT1. Rules and methods of the pastoral task I'	<i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
II. Semester		
PT2. Rules and methods of the pastoral task II'	<i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
III. Semester		
PT3. Interpretation of pastoral texts I'	<i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
3. MISSIONARY (MI)		
III. Semester		
MI1. Christian Orthodox Missionary	<i>Kon. Kotsopoulos, assistant professor</i>	3 10

*b) SPECIALIZATION IN PAEDAGOGICS –
PASTORAL PSYCHOLOGY*

I. PAEDAGOGICS (PA)

I. Semester

	T.H. ECTS
PA2. Themes of Specialized Paedagogics: The European dimension of the Christian orthodox education <i>Her. Rerakis, professor</i>	3 10

II. Semester

PA3. Education and culture <i>Her. Rerakis, professor</i>	3 10
--	------

III. Semester

PA 4. Themes of Christian education: Socialization of the child and the Christian orthodox education <i>Her. Rerakis, professor</i>	3 10
--	------

2. PASTORAL PSYCHOLOGY (PS)

I. Semester

PS1. General themes of Pastoral Psychology I' <i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
---	------

II. Semester

PS2. General themes of Pastoral Psychology II' <i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
--	------

III. Semester

PS3. Specialized themes of Pastoral Psychology <i>Fr. Ath. Gikas, associate professor</i>	3 10
--	------

c) SPECIALIZATION IN CHRISTIAN ETHICS – SOCIOLOGY

I. CHRISTIAN ETHICS (CE)

I. Semester

CE1. Themes of Christian Ethics A': Patristic texts of Christian Ethics <i>Mil. Vantsos, assistant professor</i>	3 10
---	------

		T.H. ECTS
II. Semester		
CH3. Themes of Bio-ethics I		3 10
<i>Milt. Vantsos, assistant professor</i>		
III Semester		
CH4. Themes of Christian Ethics II: Contemporary moral preoccupations		3 10
<i>Milt. Vantsos, assistant professor</i>		
2. SOCIOLOGY (SO)		
I Semester		
SO1. Themes of General Sociology I: Religious and political freedom		3 10
<i>Kon. Kotsopoulos, assistant professor</i>		
II Semester		
SO3. Themes of Sociology of Christianity I: Christianity and welfare state		3 10
<i>Kon. Kotsopoulos, assistant professor</i>		
III. Semester		
SO4. Themes of Sociology of Christianity II: Sociology of the Ecumenical movement		3 10
<i>Kon. Kotsopoulos, assistant professor</i>		
SCIENTIFIC PAPER / DISSERTATION		
(for all the Departments) :		30 ECTS

SEMINAR OF THE ORTHODOX HERMENEUTICAL THEOLOGY

The Department of Holy Bible and Patristic Literature, in the context of the Post graduate Studies Programme, organizes a Seminar of the Orthodox Hermeneutical Theology, compulsory for all the specializations. It is a scientific session per month during both of semesters of the academic year, which replaces a weekly course of specialization with three teaching hours and three credits (six credits ECTS). The sessions are about the interpretation of the Holy Bible and have as a basis the biblical sciences and the sciences of Patrology and Religion, for their contribution to the hermeneutical comprehension of the Bible.

The researching personnel of the Department and other researchers as well, examine relevant scientific themes, present the conclusions of their researches and inform for the contemporary developments of the science. The post graduate students and candidates doctors participate in the conversation and they are able to present their papers. The programme and the activities of the Seminar are in the website of the School (www.past.auth.gr), in the known link.

ΙΕ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Πρύτανης Α.Π.Θ.	99.6701-2
Γραμματεία Πρυτανείας	99.6703-4
Αντιπρυτάνεις	99.6711,
	99.6712
Κοσμήτορις Θεολ. Σχολής	99.6699
Γραμματεία Κοσμήτειας	99.6698 99.6692 (fax)
Πρόεδρος Τμ. Ποιμαντικής & Κοιν. Θεολογίας	99.6939
Γραμματεία Τμήματος	99.6681- 84 99.6689 (fax)
Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος	99.6680
Αιθουσα Συνεδριάσεων	99.6696
Νησίδα Η/Υ Τμ. Ποιμαντικής & Κοιν. Θεολογίας	99.7289
Βιβλιοθήκη Θεολογικής Σχολής	99.6690, 99.6691 99.6694 (& fax)
Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής	
Παιδαγωγικής	99. 7103
Κεντρική Βιβλιοθήκη	99.5323
Θυρωρείο Θεολογικής Σχολής	99.6999
Πανεπ. Φοιτ. Λέσχη	99.2671

Κυλικείο Θεολ. Σχολής	99.6995
Σύλλογος φοιτητών Θεολογικής Σχολής	99.7110

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ & ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΙΑΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

	<i>Γραφείου</i>	<i>Οικίας</i>
Αγγέλης Ιωάννης	99.7289	2310823734
Αγγελοπούλου Αναστασία (υπάλλ. Τομ.)	99.6685	
π. Σπυρίδων Αντωνίου (επ. καθηγητής)	99.9618	2392091286
Βάντσος Μιλτιάδης (επ. καθηγητής)	99.7163	2392025960
	<i>Γραφείου</i>	<i>Οικίας</i>
Βαφειάδου Ευτέρπη (υπάλλ. Γραμμ.)	99.6683	2310949566
π. Βασιλείος Γεωργόπουλος (λέκτορας)	99.6673	2310403605
Γιάγκου Θεόδωρος (καθηγητής)	99.6675	2392032235
Γκαβαρδίνας Γεώργιος (λέκτορας)	99.1347	2421072097
Γκίνου Ελένη (διδ. Γαλλικών)	99.6979 κτν.	6977313047
π. Αθανάσιος Γκίκας (αν. καθηγητής)	99.6676 (& fax)	
Γράμματεια Τομέα Δικαίου κ.λπ.	99.6648	
Δάφνη Γ. Ευαγγελίω (λέκτορας)	99.6963 κτν.	6977607466
Δάφνα Αγνή (διδ. Γερμανικής)	99.6636	
Καραθανάστης Αθανάσιος (καθηγητής)	99.6667	2392062928
	99.6687 (fax)	
π. Κεν/νος Καραϊσκιδης (επ. καθηγητής)	99.7090	2310833382
		κτν. 6977318777
Καραμανίδου Άννα (λέκτορας)	99.6945 (& fax)	
		2310768947
Κουκουσάς Βασίλειος (αν. καθηγητής)	99.7482	2310674594
Κραλίδης Απόστολος (επ. καθηγητής)	99.7020	2310209435
Κυρατζή Έφη (υπάλλ. Γραμμ.)	99.6682	
Κωτσόπουλος Κωνσταντίνος (επίκουρος)	99.6515	2310466032
Λαζάρου-Καρατσιβίδου Φωτ. (υπαλ. Τομ.)	99.6677 (& fax)	
		2310555186
Λάμπρου Σουλτάνα (λέκτορας)	99.6943	2310224436
Μητρ. Προύσης Ιωάννης- Ελπιδοφόρος Λαμπρυνιάδης		

Λιάλιου Δέσποινα (καθηγήτρια)	99.1332 κιν. 6936311130
Λουκετίδην Όλγα (υπάλλ. Κοσμ.)	99.6673 2310449663 99.6955 (& fax)
Ματθαίου Μαρία (διδ. Αγγλικών)	99.6698 99.6692 (fax)
Μπάκας Ιωάννης (λέκτορας)	99.6979 & 99.8445
Μποζίνης Κωνσταντίνος (επ. καθηγητής)	99.6937 (fax)
Μπρανιώτου Αικατερίνη (ΕΤΕΠ, Βιβλιοθ.)	99.6694 99.6691 (& fax)
π. Χρυσόστομος Νάσσης (λέκτορας)	99.6677 κιν. 6951946351
Νικολακάκης Δημήτριος (λέκτορας)	99.6697 2310270186 <i>Γραφείου Οικίας</i>
Οικονόμου Χρήστος (καθηγητής)	99.6939 2310445304 99.4302 (fax)
Παπαδημητρίου Κυριακούλα (επ. καθηγήτρια)	99.6679 (& fax)
Παπαρνάκης Αθανάσιος (επ. καθηγητής)	99.7119 2310676684
Πασχαλίδης Συμεών (αν. καθηγητής)	99.6964 2310613547
Πιτταράς Θεόδωρος (λέκτορας)	99.6986 6932880770
Ποπότη Παναγιώτα	99.9368
Ρεράκης Ηρακλής (καθηγητής)	99.7113 (& fax) 2310211099
Σαμουηλίδου Δέσποινα (κλητήρας)	99.6689 (& fax)
π. Νικόδ. Σκρέττας-Πλεξίδας (επ. καθηγητής)	99.7078 2393061262 κιν. 6942020378
Σουκαρά Αλεξία (υπάλλ. Γραμματείας)	99.6681
Τριβυζαδάκη Αγγελική (λέκτορας)	99.1383 2310317709
Τρίτος Μιχαήλ (καθηγητής)	99.6920 2310325017
Τσαλαμπούνη Αικατερίνη (λέκτορας)	99.1161 2310447942
Τσίγκος Βασίλειος (αν. καθηγητής)	99.6962 2310822009 99.8772 (fax)
Τσουμπάνης Τρύφων (λέκτορας)	99.1119 2394025980
π. Χρήστος Φιλιάτης- Βλαχάβας (επ. καθ.)	99.1332 2310960359
Μακεδονοπούλου Ευμαρφία(προϊσταμ. Γραμμ.)	99.6680
Χρήστου Κωνσταντίνος (καθηγητής)	99.6656 2310425853

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Αγγέλης Ιωάννης	iangelis@past.auth.gr
π. Σπυρίδων Αντωνίου (επ. καθηγητής)	santonio@past.auth.gr
Βάντος Μιλιάδης (επ. καθηγητής)	mvantsos@past.auth.gr
Βαρειάδου Ευτέρη (υπάλλ. Γραμμ.)	evafeia@past.auth.gr
π. Βασιλείος Γεωργόπουλος (λέκτορας)	georgopoulosvas@gmail.com
π. Αθανάσιος Γκίκας (αν. καθηγητής)	agikas@past.auth.gr
Δάφνη Γ. Ειαγγελία (λέκτορας)	edafni@past.auth.gr
Καραθανάσης Αθανάσιος (καθηγητής)	karath@past.auth.gr
Καραμανίδου Άννη (λέκτορας)	annakarm@past.auth.gr
π. Κον. Καραϊσαρίδης (επ. καθηγητής)	kkaraisaridis@me.com
Κουκουσάς Βασιλείος (αν. καθηγητής)	vkukusas@past.auth.gr
Κραλίδης Απόστολος (επ. καθηγητής)	akralid@past.auth.gr
Κυρατζή Ευφημία (υπάλλ. Γραμμ.)	ekyratz@past.auth.gr
Λαζάρου-Καρατσιβίδου Φωτεινή (Γρ. Τομ.)	laza@past.auth.gr
Λάμπρου Σουλτάνα (λέκτορας)	slabrou@past.auth.gr
Μητρ. Προύσης Ιωάννης-Ελπιδοφόρος Λαμπτρυνιάδης	elpidof@gmail.com
Λιάλιου Δέσποινα (καθηγήτρια)	Lialiou@past.auth.gr
Λουπεγίδης Όλγα (υπάλλ. Γραμμ. Κοσμ.)	olyb@past.auth.gr
Ματθαίου Μαρία (διδ. Αγγλικών)	mat@lance.auth.gr
Μπάκας Ιωάννης (λέκτορας)	ibakas@past.auth.gr

Μιχαήλης Κωνσταντίνος (επ. καθηγητής)	cbozinis@past.auth.gr
π. Χρυσόστομος Νάσσης	chrysostom.nassis@gmail.com
Νικολακάκης Δημήτριος (λέκτορας)	dnik@past.auth.gr
Οικονόμου Χρήστος (καθηγητής)	ikonomou@past.auth.gr
Παπαδημητρίου Κυριακούλα (επ. καθηγήτρια)	kyp@past.auth.gr
Παπαμάκης Αθανάσιος (επ. καθηγητής)	apaparna@past.auth.gr
Πασχαλίδης Συμεών (αν. καθηγητής)	spaschal@past.auth.gr
Πιτταράς Θεόδωρος (λέκτορας)	pittaras@past.auth.gr
Ρεράκης Ηρακλής (καθηγητής)	irerakis@past.auth.gr
π. Νικόδ. Σκρέττας-Πλεξίδας (επ. καθηγητής)	nskrettas@past.auth.gr
Σουκαρά Αλεξία (υπάλλ. Γραμμ.)	alexias@past.auth.gr
Τριβυζαδάκη Αγγελική (λέκτορας)	atrvyza@past.auth.gr
Τσαλαμπούνη Αικατερίνη (λέκτορας)	etsala@past.auth.gr
Τσίγκος Βασιλείος (αν. καθηγητής)	vtsigkos@past.auth.gr
Τσομπάνης Τρύφων (λέκτορας)	trifon100@yahoo.gr
π. Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάδας (επ. καθηγητής)	filiotis@past.auth.gr
Χρήστου Κωνσταντίνος (καθηγητής)	konchris@theo.auth.gr
Ιστοσελίδα Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής	www.plab@past.auth.gr
Ιστοσελίδα Α.Π.Θ.	www.auth.gr
Ιστοσελίδα Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.	www.past.auth.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A'. Διοίκηση του Πανεπιστημίου	3
B'. Η Θεολογική Σχολή	3
Διοίκηση της Θεολογικής Σχολής	4
C'. Το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.....	5
Διοίκηση του Τμήματος.....	5
D'. Οι Τομείς του Τμήματος.....	6
E'. Το προσωπικό των Τομέων	8
ΣΤ'. Ομάδαι - συνταξιοδοτηθέντες καθηγητές	10
Z'. ΕΕΔΠΙ I - Διδάσκοντες Ξένων Γλωσσών.....	10
H'. Η Γραμματεία	11
Θ'. Οι φοιτητές του Τμήματος	11
Γ'. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	12
1. Πρόγραμμα υποχρεωτικών μαθημάτων.....	13
2. Πρόγραμμα επιλεγομένων μαθημάτων.....	16
3. Οδηγίες για την εφαρμογή του Προγράμματος	32
ΙΑ'. Ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων κατά εξάμηνο	37
ΙΒ'. Διακοπές – αργίες	73
ΙΓ'. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	74
1. Υπουργική Απόφαση για το Π.Μ.Σ.....	75
2. Εσωτερικός Κανονισμός του Π.Μ.Σ.....	89
3. Θεσμικό Πλαίσιο για τις Μ.Σ.	108
4. Διοίκηση του Π.Μ.Σ.....	121
5. Μεταπτυχιακά μαθήματα	122
ΙΔ'. PROGRAMME OF STUDIES	135
ΙΕ'. Τηλεφωνικός κατάλογος.....	193
Κατάλογος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	196